PLAN DJELOVANJA GRADA LEPOGLAVE U PODRUČJU PRIRODNIH NEPOGODA ZA 2019. GODINU

Lepoglava, srpanj 2019. godine

SADRŽAJ:

1. UVOD 3
2. PRIRODNE NEPOGODE 4
2.1. OBAVEZE GRADA LEPOGLAVE IZ PODRUČJA CIVILNE ZAŠITE, A KOJE SE TIČU PRIRODNIH NEPOGODA 5
3. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU NASTAJANJA PRIRODNE NEPOGODE NA PODRUČJU GRADA LEPOGLAVE 11
4. IZVORI SREDSTAVA POMOĆI ZA UBLAŽAVANJE I DJELOMIČNO UKLANJANJE POSLJEDICA PRIRODNIH NEPOGODA 22
5. PROGLAŠENJE PRIRODNE NEPOGODE 23
5.1. SADRŽAJ PRIJAVE PRVE PROCJENE ŠTETE 24
5.2. KONAČNA PROCJENA ŠTETE 24
5.3. ŽURNA POMOĆ 26
6. PROCJENA OSIGURANJA OPREME I DRUGIH SREDSTAVA ZA ZAŠTITU I SPRJEČAVANJE STRADANJA IMOVINE, GOSPODARSKIH FUNKCIJA I STRADAVANJA STANOVNIŠTVA 27
6.1. ELEMENTARNE NEPOGODE NA PODRUČJU GRADA LEPOGLAVE U POSLJEDNJIH 10 GODINA 28
7. MJERE I SURADNJA S NADLEŽNIM TIJELIMA 30
7.1. POVJERENSTVA 30
7.2. AGROTEHNIČKE MJERE 33
7.3. MJERA ZAŠTITE OD SUŠE - MJERA 4 35
7.4. MJERE CIVILNE ZAŠTITE 38
7.5. MJERE ZAŠTITE OD POŽARA 38
7.6. MJERE OBRANE OD POPLAVA 39
7.7. MJERE ZAŠTITE OD TUČE I MRAZA 40
7.8. PRIMJENA JEDINSTVENIH CIJENA I PRIRODA ZA RAZDOBLJE OD 1.TRAVNJA 2019. GODINE DO 31. OŽUJKA 2020. GODINE 41
7.9. OSIGURANJE USJEVA, ŽIVOTINJA I BILJAKA 42
8. ZAKLJUČAK 43

TABLICE:

TABLICA 1. REGISTAR PRIRODNIH NEPOGODA NA PODRUČJU GRADA LEPOGLAVE 7
TABLICA 2. PRIKAZ MJERA I NOSITELJA MJERA USLIJED POPLAVA 11
TABLICA 3. PRIKAZ MJERA I NOSITELJA MJERA USLIJED POTRESA ILI KLIZIŠTA 15
TABLICA 4. PRIKAZ MJERA I NOSITELJA MJERA USLIJED MRAZA, VJETRA, SNIJEG I LEDA, TUČE TE SUŠE 20
TABLICA 5. PRIKAZ ŠTETA USLIJED PRIJAŠNJIH DOGAĐAJA (ELEMENTARNE NEPOGODE) NA PODRUČJU GRADA LEPOGLAVE 28
TABLICA 6. SUBVENCIJE TRAJNIH NASADA 37

1. Uvod

Temeljem članka 17. stavka 1. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda („Narodne novine" broj 16/19) (u daljnjem tekstu: *Zakon*) predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave do 30. studenog tekuće godine donosi Plan djelovanja za sljedeću kalendarsku godinu radi određenja mjera i postupanja djelomične sanacije šteta od prirodnih nepogoda. Iznimka ovoj činjenici jest obaveza izrade Plana djelovanja Grada Lepoglave u području prirodnih nepogoda za 2019. godinu, do kraja veljače 2019. godine. Sukladno članku 43. *Zakona* Gradsko vijeće Grada Lepoglave bilo je dužno Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda donijeti do kraja veljače 2019. godine. Obzirom na kratak rok izrade od samog stupanja *Zakona* na snagu (*Zakon* stupio na snagu 23. veljače 2019. godine) te prikupljanja podataka potrebnih za izradu ovog Plana, nije bilo moguće ispuniti navedenu zakonsku obavezu.

Člankom 17. stavkom 3. *Zakona* izvršno tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave podnosi predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave do 31. ožujka tekuće godine, izvješće o izvršenju plana djelovanja za proteklu kalendarsku godinu.

Osnovni cilj *Zakona* temeljem kojeg se donosi ovaj Plan jest prikazivanje važnosti poljoprivrednih dobara te nužnosti uspostave Registra šteta. Državna tvrtka APIS IT u suradnji sa Državnim povjerenstvom za procjenu šteta od elementarnih nepogoda napravila je aplikaciju za prijavu šteta „Registar šteta" koja je za JLS-e u uporabi od 2014. godine. Korištenje aplikacije je besplatno, pri čemu se cijeli proces prijava šteta znatno ubrzava.

Registar šteta sadrži podatke koji se odnose na vrstu šteta, vrijeme nastanka prirodne nepogode, po vrstama korisnika (fizičke i pravne osobe) te na područje koje je zahvaćeno prirodnom nepogodom. Također, sadrži evidenciju svih prijavljenih šteta na području proglašenja prirodne nepogode na jednom mjestu. Omogućuje veću preciznost pri unosu podataka te smanjuje mogućnost pogrešnog zbrajanja više vrsta unesenih šteta. Kontakt e-mail adrese za upite vezane za prirodne nepogode je: registar.steta@mfin.hr

Kako se prirodne nepogode uglavnom javljaju iznenada i ne nastaju uvijek štete istih razmjera, u ovom dijelu moguće je provesti:

- **preventivne mjere** radi umanjenja posljedica prirodne nepogode koje obuhvaćaju: saniranje postojećih klizišta, uređivanje kanala i propusta uz prometnice, uređivanje korita potoka, rječica i rijeka, uređenje retencija, izgradnju barijera za sprječavanje odnošenja zemlje izvan poljoprivrednih površina, rušenje starih i trulih stabala, postavljanje zaštitnih mreža protiv tuče i sl.

- **mjere za ublažavanje i otklanjanje** izravnih posljedica prirodne nepogode podrazumijevaju procjenu šteta i posljedica; sanaciju nastalih oštećenja i šteta. Sanacija obuhvaća aktivnosti kojima se otklanjaju posljedice prirodne nepogode – pružanje prve pomoći unesrećenima ukoliko ih je bilo, čišćenje stambenih, gospodarskih i drugih objekata od nanosa mulja, šljunka, drveća i slično, odstranjivanje odronjene zemlje, mulja i šljunka s cesta i lokalnih putova, te sve ostale radnje kojima se smanjuju nastala oštećenja.

Temeljem članka 17. *Zakona* Plan djelovanja treba sadržavati sljedeće:
1. popis mjera i nositelja mjera u slučaju nastajanja prirodne nepogode,
2. procjene osiguranja opreme i drugih sredstava za zaštitu i sprječavanje stradanja imovine, gospodarskih funkcija i stradanja stanovništva,
3. sve druge mjere koje uključuju suradnju s nadležnim tijelima iz *Zakona* i/ili drugih tijela, znanstvenih ustanova i stručnjaka za područje prirodnih nepogoda

2. Prirodne nepogode

Prirodnom nepogodom, smatraju se iznenadne okolnosti uzrokovane nepovoljnim vremenskim prilikama, seizmičkim uzrocima i drugim prirodnim uzrocima koje prekidaju normalno odvijanje života, uzrokuju žrtve, štetu na imovini i/ili njezin gubitak te štetu na javnoj infrastrukturi i/ili u okolišu.

Prirodnim nepogodama smatraju se:

a) potres,
b) olujni, orkanski i ostali jak vjetar,
c) požar,
d) poplava,
e) suša,
f) tuča, kiša koja se smrzava u dodiru s podlogom,
g) mraz,
h) izvanredno velika visina snijega,
i) snježni nanos i lavina,
j) nagomilavanje leda na vodotocima,
k) klizanje, tečenje, odronjavanje i prevrtanje zemljišta,
l) druge pojave takva opsega koje, ovisno o mjesnim prilikama, uzrokuju bitne poremećaje u životu ljudi na određenom području.

Štetama od prirodnih nepogoda ne smatraju se one štete koje su namjerno izazvane na vlastitoj imovini te štete koje su nastale zbog nemara i/ili zbog nepoduzimanja propisanih mjera zaštite. Kao šteta od prirodne nepogode, za koju se može dati pomoć smatra se direktna odnosno izravna šteta.

Skupine dobara za koje se utvrđuje šteta:

- građevine,
- oprema,
- zemljište,
- dugogodišnji nasadi,
- šume,
- stoka,
- obrtna sredstva,
- ostala sredstva i dobra.

Šteta se izražava u novčanoj vrijednosti koja je potrebna da se oštećena ili uništena imovina dovede u stanje prije njena nastanka, odnosno u vrijednosti potrebnoj da se ta dobra nabave u količini i kakvoći koju su imala neposredno prije nepogode.
U vrijednost štete ubrajaju se i troškovi koji su vezani za prirodnu nepogodu, tj. oni kojih ne bi bilo da nije nastupila opasnost od prirodne nepogode ili sama nepogoda (npr. troškovi sprječavanja opasnosti, rada povjerenstva, raznih naknada i dr.). Najmanja jedinica procjene štete za fizičke osobe je domaćinstvo, a za pravne osobe šteta cjelovite pravne osobe.
Troškovi obuhvaćaju sve izdatke za privremene mjere obrane, za spašavanje i zbrinjavanje stanovništva, životinja i drugih dobara za trajanja ili neposredno nakon nastanka elementarne nepogode ili drugog uzroka koji je izazvao neposrednu (direktnu) štetu.

Prirodna nepogoda može se proglasiti ako je vrijednost ukupne izravne štete najmanje 20% vrijednosti izvornih prihoda Grada Lepoglave za prethodnu 2018. godinu ili ako je prirod (rod) umanjen najmanje 30% prethodnog trogodišnjeg prosjeka na području Grada Lepoglave ili ako je nepogoda umanjila vrijednost imovine na području Grada Lepoglave najmanje 30%. Ispunjenje uvjeta za proglašenje prirodne nepogode utvrđuje Gradsko povjerenstvo Grada Lepoglave.

2.1. Obaveze Grada Lepoglave iz područja civilne zašite, a koje se tiču prirodnih nepogoda

Temeljem Zakona o sustavu civilne zaštite („Narodne novine“ broj 82/15, 118/18) Grad Lepoglava ima usvojenu Procjenu rizika od velikih nesreća KLASA:120-02/17-01/1, URBROJ:2186/016-03-17-1, od 21. prosinca 2017. godine („Službeni vjesnik Varaždinske županije“ broj 78/17). Prirodne nepogode kao što su: potres, poplave i klizišta prepoznate su i u Procjeni rizika od velikih nesreća za Grad Lepoglavu.
U Tablici 1. prikazan je registar prirodnih nepogoda, odnosno potencijalnih prijetnji za područje Grada Lepoglave te u skladu s time prikazane su moguće posljedice te mjere odgovora na prijetnje.

Registar prirodnih nepogoda na području Grada Lepoglave izrađen je na temelju praćenja pojave prirodnih nepogoda na području Grada u posljednjih 10 godina te identifikacije prijetnji temeljem Procjene rizika od velikih nesreća za Grad Lepoglavu. Registar prirodnih nepogoda Grada sadrži prirodne prijetnje čija je pojava evidentirana i vjerojatna na području Grada, prirodne prijetnje koje su svojom pojavom nanijele značajne štete na građevinskoj i kritičnoj infrastrukturi, štete na pokretnoj i nepokretnoj imovini, poljoprivrednim površinama te su direktno činile prijetnju životu i zdravlju ljudi kao i prirodne prijetnje koje bi svojom pojavom prouzročile katastrofalne posljedice na području Grada Lepoglave.

Tablica 1. Registar prirodnih nepogoda na području Grada Lepoglave

R.B.	PRIRODNA NEPOGODA	KRATAK OPIS PRIRODNE NEPOGODE	PODRUČJE UTJECAJA	PREVENTIVNE MJERE	MJERE ODGOVORA
1.	**Potres**	Potres je elementarna nepogoda uzrokovana prirodnim događajem koji je vjerojatno najveći uzrok stradavanja ljudi i uništenja materijalnih dobara. Potresi su uzrok katastrofa koje karakterizira brz nastanak, događaju se učestalo i bez prethodnog upozorenja.	Potres uzrokuje oštećenje objekata, prekid opskrbom struje, vode, plina, probleme u opskrbi i nedostatak hrane, reducirane mogućnosti u telekomunikacijama, psihoze, depresije i panika kod ljudi, mogućnost gubitka stambenog prostora.	Protupotresno projektiranje, kao i gradnja građevina, treba se provoditi sukladno zakonskim propisima o građenju i prema postojećim tehničkim propisima za navedenu seizmičku zonu. Projektiranje, građenje i rekonstrukcija važnih građevina mora se provesti tako da građevine budu otporne na potres. Potrebno je osigurati dovoljno široke i sigurne evakuacijske putove, omogućiti nesmetan pristup svih vrsti pomoći u skladu s važećim propisima.	Postojeće operativne snage sustava civilne zaštite dovoljne su za otklanjanje posljedica uzrokovanih potresima slabije jačine. U slučaju razornog potresa postojeće snage ne bi bile dovoljne te bi u navedenom slučaju bilo potrebno angažirati snage s županijske i državne razine.
2.	**Poplave izazvane izlijevanjem kopnenih vodenih tijela**	Poplava je prirodni fenomen čija se pojava ne može izbjeći, ali se rizici od poplavljivanja mogu smanjiti na prihvatljivu razinu, poduzimanjem različitih preventivnih mjera. Poplave su među najopasnijim elementarnim nepogodama jer mogu uzrokovati gubitke ljudskih života, velike materijalne štete, oštećenje kulturnih dobara i ekološke katastrofe.	Opasnost za stanovništvo, opskrba vodom i odvodnja, cestovni promet te proizvodnja i distribucija električne energije. Poplava izazvana izlijevanjem kopnenih vodenih tijela može uzrokovati posljedice na život i zdravlje ljudi, gospodarstvo te društvenu stabilnost i politiku.	Građenje, tehničko i gospodarsko održavanje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina. Edukacija i osposobljavanje snaga sustava civilne zaštite Grada Lepoglave.	Uzbunjivanje i obavješćivanje, evakuacija, zbrinjavanje, sklanjanje, spašavanje i pružanje prve pomoći. Postojeće operativne snage sustava civilne zaštite dovoljne su za otklanjanje posljedica uzrokovanih poplavama.
3.	**Klizišta**	Klizišta te odroni zemlje primarno su nastali kao rezultat iskrčivanja šumskih površina čime je tlo postalo podložno čestim erozivnim procesima. Pojavi klizišta doprinose i bujične vode te velike količine oborina. Uzorci nastanka klizišta mogu biti prirodni te oni nastali ljudskim faktorom, odnosno potaknuti	Klizišta mogu uzrokovati štetu na materijalnim i kulturnim dobrima te okolišu, mogu uzrokovati štetu na stambenim građevinama te industrijske i komunalne infrastrukture, zastoj u prometu i neprohodne prometnice.	Blokada balvanima, drenaža za odvod vode iz zemlje koja se postavlja u dubinu ili na površinu te kanali, ježevi/barikade za kratkotrajnu stabilizaciju, manji odroni mogu se osigurati zečjim nasipima, površine natopljene vodom za vrijeme jakih oborina prekrivaju se vodonepropusnim ceradama da bi se spriječilo daljnje natapanje tla. Dugoročne mjere su pošumljavanje, građenje	Sanacija klizišta je odgovoran i skup posao. Svako klizište obilježavaju različite značajke, prema tome potrebna je visoka razina stručnosti i kako bi se što točnije odredio razlog nastanka, dubinu i osobine te kako bi se uz odgovarajuću projektnu dokumentaciju dugoročno sanirala šteta. Postojeće operativne snage civilne

		ljudskim aktivnostima. Prirodni uzroci dijele se na geološke i morfološke. Geološke karakterizira mineraloški sastav stijena, nagib plićih slojeva tla i smjer pružanja, odnos nagiba klizišta u odnosu na nagib površine kosine te njihova geotehnička svojstva. Morfološke uzroke karakteriziraju promijene reljefa uslijed djelovanja različitih endogenih te egzogenih sila. Klizišta se javljaju po razdoblju velikih količina oborina, topljenja snijega, povlačenja podzemnih voda.		zaštitnih, betonskih zidova te smanjenje nagiba putem sanacije terena.	zaštite dovoljne su za otklanjanje posljedica uzrokovanih klizištima.
4.	**Tuča**	Područje Hrvatske nalazi se u umjerenim geografskim širinama gdje je pojava tuče i sugradice relativno česta. Pojava tuče i sugradice najčešća je u toplom dijelu godine. Tuča i sugradica svojim intenzitetom nanose velike štete na poljoprivrednim kulturama, kao i na pokretnoj i nepokretnoj imovini.	Moguće su štete na nepokretnoj i pokretnoj imovini, odnosno na kućama, osobnim vozilima, strojevima, uređajima i opremi kao i na infrastrukturnim građevinama u području.	Najugroženiji sadržaji na predmetnom području su voćnjaci, a posebno se ulaže i potiče u zaštitu izgradnjom sustava zaštitnih mreža od tuče. Potrebno je izbjegavati izgradnju nasada i građevina osjetljivih na kišu i tuču te poticati njihovo osiguranje. Osjetljivu kulturnu baštinu i imovinu potrebno je preventivno zaštititi od ugroze.	Upozoravanje, obavješćivanje. Postojeće operativne snage sustava civilne zaštite dovoljne su za reagiranje u slučaju tuče i saniranju posljedica.
5.	**Mraz**	Mraz je oborina koja nastaje kad uz hladno tlo prizemni sloj zraka pri temperaturi nižoj od 0°C izravno prijeđe iz vodene pare u led. Prilikom pojave niske temperature dolazi do smrzavanja vode što dovodi do pucanja i širenje tkiva te odumiranje biljaka. Pojavljuje se od rujna do svibnja, pri čemu je	Posljedice mogu biti smanjenje ili potpuni gubitak prinosa trajnih nasada te u poljoprivredi.	Edukacija i osposobljavanje stanovnika.	Upozoravanje.

		najopasniji onaj koji se pojavi u vegetacijskom razdoblju.			
6.	**Suša**	Meteorološka suša ili dulje razdoblje bez oborina može uzrokovati ozbiljne štete u poljoprivredi, vodoopskrbi i sl. Nedostatak oborina u duljem vremenskom razdoblju može, sa određenim faznim pomakom uzrokovati i hidrološku sušu koja se očituje smanjenjem površinskih i dubinskih zaliha voda.	Utjecaj na vodostaje vodocrpilišta, bunara, zbog smanjenja razine istih ovisno o trajanju suše. Otežana distribucija vode, mogućnost pojave zaraza (hidrične: epidemija-trbušni tifus, dizenterija) su veće.	Za sigurno korištenje vode potrebno je formirati zone sanitarne zaštite kako bi se vode zaštitile od slučajnih i namjernih zagađivača. U mjerama zaštite od suše i smanjenju eventualnih šteta potrebno je sagledati mogućnost izgradnje sustava navodnjavanja poljoprivrednih površina.	Upozoravanje. Postojeće snage vatrogastva dovoljne su za opskrbu stanovništva pitkom vodom.
7.	**Vjetar (kretanje zračnih masa općenito)**	Olujni vjetar, a ponekad i orkanski, zajedno sa velikom količinom kiše ili čak i tučom, osim što stvara velike štete na imovini, poljoprivrednim i šumarskim dobrima, raznim građevinskim objektima, u prometu i tako nanosi gubitke u gospodarstvu, ugrožava i često puta odnosi ljudske živote.	Štete na objektima elektroenergetike, telekomunikacija, poljoprivrednim površinama, šteta na stambenim, gospodarskim te poslovnim objektima i sl.	Prilikom projektiranja objekata voditi računa da isti izdrže opterećenja navedenih vrijednosti koje podrazumijevaju olujno i orkansko nevrijeme. Uz prometnice koje prolaze kroz šumsko područje održavati svijetle pruge bez vegetacije i sastojina kako uslijed olujnog i orkanskog nevremena ne bi došlo do ugrožavanja prometa i njegovih sudionika. Izbor građevnog materijala, a posebno za izgradnju krovišta i nadstrešnica treba prilagoditi jačini vjetra. Kod planiranja i gradnje prometnica potrebno je voditi računa o vjetru i pojavi ekstremnih zračnih turbulencija.	Upozoravanje, obavješćivanje. Postojeće operativne snage sustava civilne zaštite dovoljne su za pomoć stanovništvu u saniranju posljedica uzrokovanih vjetrom.
8.	**Snijeg i led**	Snijeg i led mogu uzrokovati ozljede ili gubitke života, štete na građevinama i drugoj infrastrukturi, prekide u odvijanju i nesreće u prometu kao i prekide u opskrbi uslugama (struja i voda, telekomunikacije). U područjima	Posljedice po život i zdravlje ljudi su ozlijede uslijed više prometnih nesreća. Štete za gospodarstvo te društvenu stabilnost i politiku mogu biti katastrofalne. Pojava leda na objektima kritične infrastrukture (elektroenergetika, telekomunikacije,	U cilju ublažavanja posljedica od snježnih oborina i poledica potrebno je redovito čišćenje prometnica, pločnika, pristupnih putova, čišćenje snijega i leda sa vozila prije uključivanja u promet i korištenju zimske opreme na vozilu i sl.	Operativne snage sustava civilne zaštite raspolažu sa dovoljnim ljudskim i materijalnim potencijalima za otklanjanje posljedica uzrokovanih ovom vrstom prirodne nepogode.

		gdje snijeg rijetko pada, čak i male visine snijega mogu izazvati negativne posljedice na ljude i odvijanje normalnog života. Snijeg do visine 50 cm može bitno poremetiti svakodnevno funkcioniranje zajednice (nemogućnost opskrbe vitalnim proizvodima, prekid opskrbe električnom energijom, prekid prometa, onemogućavanje hitne medicinske pomoći i sl.). Pojava zaleđenih kolnika može biti uzrokovana meteorološkim pojavama ledene kiše, poledice i površinskog leda (zaleđeno i klizavo tlo). To su izvanredne meteorološke pojave koje u hladno doba godine ugrožavaju promet i ljudsko zdravlje, a u motriteljskoj praksi Republike Hrvatske opažaju se i bilježe. Poznati su ekstremni slučajevi kada je ova pojava okovala čitava područja, pa je led debeo nekoliko centimetara ili više, pod svojim velikim teretom, rušio stabla, dalekovode i stupova, oštetio prometnice.	vodoopskrba) može učiniti znatne materijalne štete. Nedostatak energenata kod stanovništva stvara probleme u prehrani, higijeni, zagrijavanju prostora, održavanju farmi, poslovnih prostora i narušava cjelokupno funkcioniranje društva. Posljedice neodržavanja prometnica mogu biti stvaranje dugotrajnih zastoja, izolacija pojedinih dijelova naselja, a može doći i do prekida prometa.		

3. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju nastajanja prirodne nepogode na području Grada Lepoglave

Prilikom provedbi mjera radi djelomičnog ublažavanja šteta od prirodnih nepogoda o kojima odlučuju nadležna tijela *Zakona* obvezno se uzima u obzir opseg nastalih šteta i utjecaj prirodnih nepogoda na stradanja stanovništva, ugrozu života i zdravlja ljudi te onemogućavanje nesmetanog funkcioniranja gospodarstva.

Tablica 2. Prikaz mjera i nositelja mjera uslijed poplava

R.B.	MJERE	OPERATIVNI POSTUPCI, KAPACITETI I OPERATIVNI DOPRINOS GRADA LEPOGLAVE	NOSITELJI MJERA
1.	Organizacija provođenja obveza iz Državnog plana obrane od poplava (način suradnje s kapacitetima Hrvatskih voda) i Provedbenog plana obrane od poplava	Hrvatske vode aktiviraju vlastite snage sukladno operativnim planovima na način da aktiviraju certificirano poduzeće s strojevima i opremom. Stožer civilne zaštite uvodi dežurstvo i nalaže aktivnosti na provedbi mjera obrane od poplava, na područjima svoje nadležnosti na inicijativu rukovoditelja obrane od poplava. Stožer civilne zaštite održava stalnu vezu s rukovoditeljem obrane od poplava Hrvatskih voda mobilnom i fiksnom telefonijom direktno ili putem Centra 112.	- Hrvatske vode – VGO Varaždin ***(Prilog 5.)*** - Grad Lepoglava ***(Prilog 6.)***
2.	Organizacija i pregled obveza sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite koji se trebaju uključiti u obranu od poplava	Stožer civilne zaštite uvodi dežurstvo i nalaže aktivnosti na provedbi mjera obrane od poplava. Gradonačelnik poziva djelatnike Grada za pružanje administrativne i druge pomoći za potrebe civilne zaštite.	- Stožer civilne zaštite Grada Lepoglave ***(Prilog 1.1.)*** - Grad Lepoglava ***(Prilog 6.)***
		Uzbunjivanje stanovništva provodi se vatrogasnim sirenama. Za uzbunjivanje stanovništva zadužen je zapovjednik dobrovoljnog vatrogasnog društva.	- DVD-i s područja Grada Lepoglave ***(Prilog 1.2.)***
		Uklanjanje naplavina, spašavanje ljudi iz poplavnog područja obavljati će DVD-i VZ Grada Lepoglave (ispumpavanje vode, uklanjanje naplavina, spašavanje ljudi i imovine i sl.). U svrhu pravovremenog izvršenja radnji na obrani od poplava, a prema veličini i intenzitetu porasta vodostaja, poduzimaju se i odgovarajuće mjere angažiranja potrebne radne snage, prijevoznih sredstava i sl. (nakon povlačenja voda-prestanak poplava - formiraju stručno povjerenstvo za procjenu šteta na područjima svoje nadležnosti druge aktivnosti (asanacija i sl.)	- DVD-i s područja Grada Lepoglave ***(Prilog 1.2.)*** - PU Varaždinska – PP Ivanec ***(Prilog 5.)*** - Vlasnici kritične infrastrukture (vodoopskrba, elektroopskrba, plinoopskrba) ***(Prilog 5.)*** - HGSS – Stanica Varaždin ***(Prilog 1.4.)***
3.	Načela za zaštitu ugroženih objekata kritične infrastrukture i obveze vlasnika kritične infrastrukture	Vlasnici kritične infrastrukture.	- Vlasnici kritične infrastrukture ***(Prilog 5.)***
		Uspostava opskrbe električnom energijom.	- HEP ODS D.O.O. Varaždin-TJ Ivanec ***(Prilog 5.)***
		Redovna opskrba vodom.	- Ivkom-vode d.o.o. ***(Prilog 5.)***
		Popravak telefonske infrastrukture (područne centrale, mjesne centrale, repetitori, stupovi nadzemne telefonske mreže).	- Hrvatski telekom d.d. ***(Prilog 5.)***

R.B.	MJERE	OPERATIVNI POSTUPCI, KAPACITETI I OPERATIVNI DOPRINOS GRADA LEPOGLAVE	NOSITELJI MJERA
		Popravak prometnica.	- ŽUC Varaždinske županije ***(Prilog 5.)***
4.	Organizacija pružanja drugih mjera civilne zaštite tijekom reagiranja sustava civilne zaštite u poplavama (uključujući evakuaciju i zbrinjavanje)	Pružanje prve medicinske pomoći unesrećenima.	- Zavod za hitnu medicinu Varaždinske županije ***(Prilog 4.)*** - Ordinacije opće medicine ***(Prilog 4.)*** - HGSS – Stanica Varaždin ***(Prilog 1.4.)***
		Stožer prikuplja informacije o stoci i domaćim životinjama koje su bez nadzora. Načelnik Stožera zatražiti će se podatke od povjerenika civilne zaštite. Nadležnost za: - praćenje stanja i provođenje aktivnosti na sprječavanju nastanka ili širenja zaraznih bolesti; - nadzor nad prometom i distribucijom namirnica životinjskog porijekla - prikupljanje i zbrinjavanje životinja; liječenje, klanje ili eutanazija životinja; i druge provedbene aktivnosti imaju veterinarske organizacije koje djeluju na prostoru Grada.	- Koordinator na lokaciji ***(Prilog 1.7.)*** - Veterinarska ambulanta Lepoglava ***(Prilog 4.)*** - Udruge građana ***(Prilog 1.5.)***
		Pružanje psihološke potpore.	- Centar za socijalnu skrb Ivanec ***(Prilog 5.)***
		Opskrba sanitetskim materijalom i opremom.	- Ordinacije opće medicine ***(Prilog 4.)***
		Upotreba raspoloživih materijalno - tehničkih sredstava za zaštitu od poplava U zaštiti od poplava koristit će se materijalno tehnička sredstva: - sredstva i oprema DVD-a Grada Lepoglave, - licencirano poduzeća Hrvatskih voda, - strojevi i oprema građevinskih poduzeća strojevi i oprema građana (priručna sredstva i sl.).	Upotreba raspoloživih materijalno - tehničkih sredstava za zaštitu od poplava - DVD-i s područja Grada Lepoglave ***(Prilog 1.2.)*** - MTS pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite ***(Prilog 1.8)***
		Organizacija provođenja asanacije: Provođenje asanacije terena provoditi će komunalne tvrtke, pravne osobe s građevinskom mehanizacijom, vatrogasne snage, povjerenici civilne zaštite, vlasnici kritične infrastrukture, vlasnici objekata, stanovništvo, a po potrebi i ostale snage civilne zaštite.	- DVD-i s područja Grada Lepoglave ***(Prilog 1.2.)*** - HEP ODS D.O.O. Varaždin-TJ Ivanec***(Prilog 5.)*** - Hrvatski telekom d.d. ***(Prilog 5.)*** - Povjerenici civilne zaštite i njihovi zamjenici ***(Prilog 1.6.)*** - Strojevi i oprema građevinskih poduzeća ***(Prilog 5.)***
		Organizacija provođenja evakuacije: Gradonačelnik uz konzultaciju sa Stožerom civilne zaštite donosi Odluku o provođenju evakuacije stanovništva, materijalnih dobara i životinja s određenog područja ovisno o događaju. Odluka se prenosi sredstvima javnog ili sredstvima	- Stožer civilne zaštite Grada Lepoglave ***(Prilog 1.1.)*** - Povjerenici civilne zaštite i njihovi zamjenici ***(Prilog 1.6.)***

R.B.	MJERE	OPERATIVNI POSTUPCI, KAPACITETI I OPERATIVNI DOPRINOS GRADA LEPOGLAVE	NOSITELJI MJERA
		lokalnog priopćavanja, a može se prenijeti i sustavima za uzbunjivanje, davanjem znaka nadolazeća opasnost i govornim informacijama. Također, Odluka se može prenijeti i putem povjerenika civilne zaštite za određeno područje ili dijelove naselja Grada. Paralelno s dostavom obavijesti o provođenju evakuacije, pokreće se aktiviranje sustava evakuacije od Gradonačelnika ili načelnika Stožera civilne zaštite i pravne osobe s prometnim sredstvima za prijevoz stanovništva kao i Policijske postaje poradi reguliranja prometa i osiguranja provođenja evakuacije te zaštite imovine osoba koje su napustile područje. Evakuacija/samoevakuacija stanovništva započinje nakon utvrđene opasnosti i zapovijedi za evakuaciju od Gradonačelnika Grada Lepoglave. Evakuacija stanovništva provodit će se uglavnom osobnim vozilima građana. Za početak provođenja evakuacije angažirati će se povjerenici civilne zaštite i njihovi zamjenici. Nakon mobilizacije, provođenje evakuacije izvršiti će Dobrovoljna vatrogasna društva ***(Prilog 1.2.)*** i prijevoznici. Prihvat i smještaj ugroženog stanovništva provoditi će se u objektima navedenim u ***Prilogu 1.8.*** (Smještajni kapaciteti-OŠ). Ekipe za prihvat ugroženog stanovništva čine ekipe za prihvat stanovništva na navedenim lokacijama. Pravce evakuacije zavisno od nastale situacije ugroženog područja odredit će Stožer u suradnji s Policijskom postajom i povjerenicima civilne zaštite.	- PU Varaždinska – PP Ivanec ***(Prilog 5.)*** - DVD-i s područja Grada Lepoglave ***(Prilog 1.2.)*** - Pravne osobe s prijevoznim sredstvima ***(Prilog 5.)***
		U zbrinjavanju ugroženog i stradalog stanovništva angažirati će se: – Redovne zdravstvene institucije i ustanove, – Gradsko društvo Crvenog križa, – Ekipe za prihvat ugroženog stanovništva. Potrebnu hranu, prijevoz i ostalo osigurat će stručne službe Grada ***(Prilog 6.)***. Ekipe za prihvat ugroženog stanovništva i Gradsko društvo Crvenog križa uz pomoć udruge građana organiziraju razmještaj u objektima namijenjenim za smještaj evakuiranog stanovništva, organiziraju postavljanje ležajeva, uređenje prostora, određuju dežurne osobe, organiziraju dobavu (osiguravanje) hrane i vode za piće. Centar za socijalnu skrb - uspostavlja usku suradnju u provedbi navedenih zadaća s organizacijom Crvenog križa u materijalnom i drugom osiguranju potreba osoba koje podliježu zbrinjavanju. Timovi opće medicine pružaju psiho-socijalnu i zdravstvenu njegu osobama na zbrinjavanju i upućuju prema potrebi u specijalizirane zdravstvene ustanove ***(Prilog 4.)***.	- Stožer civilne zaštite Grada Lepoglave ***(Prilog 1.1.)*** - Gradsko društvo Crvenog križa Ivanec ***(Prilog 1.3.)*** - Zavod za hitnu medicinu Varaždinske županije ***(Prilog 4.)*** - Centar za socijalnu skrb Ivanec ***(Prilog 5.)***

R.B.	MJERE	OPERATIVNI POSTUPCI, KAPACITETI I OPERATIVNI DOPRINOS GRADA LEPOGLAVE	NOSITELJI MJERA
		Udruge - pomažu u zadovoljavanju potreba osoba na zbrinjavanju, pripremanju hrane, opsluživanju te organizaciji društvenog života u objektima. Dobrovoljna vatrogasna društva - sudjeluju u dobavi potrebnih količina pitke i tehničke vode, prijenosu bolesnih osoba u transportna sredstva, prijevozu i drugo ***(Prilog 1.2.).*** Pregled mogućih lokacija za podizanje šatorskih i drugih privremenih naselja - zelene površine na području Grada (blizina mogućih priključaka na infrastrukturu). Za pružanje prve medicinske i psihološke pomoći u Gradu pobrinut će se Zavod za hitnu medicinu ***(Prilog 4.)***, Gradsko društvo Crvenog križa ***(Prilog 1.3.)***, Hrvatska gorska služba spašavanja ***(Prilog 1.4.),*** Centar za socijalnu skrb ***(Prilog 5.).*** Nositelj veterinarskog zbrinjavanja na području Grada Lepoglave je Veterinarska ambulanta Lepoglava ***(Prilog 4.).*** Smještaj stoke provoditi će vlasnici stoke uz koordinaciju povjerenika za civilnu zaštitu i Stožera civilne zaštite Grada. Stočna hrana uskladištit će se u privatna domaćinstva prema raspoloživim kapacitetima.	
5.	Reguliranje prometa i osiguranja za vrijeme intervencija	Za ocjenu stanja i funkcionalnosti prometa i komunikacijskih sustava i objekata zadužena je Policijska postaja, Županijska uprava za ceste, Stožer definira prioritete u sanaciji prometnica.	- PU Varaždinska – PP Ivanec ***(Prilog 5.)*** - ŽUC Varaždinske županije ***(Prilog 5.)***
		Donošenje odluka o zabrani cestovnog prometa poradi zaštite sigurnosti na pogođenom području u nadležnosti je Policijske postaje.	
		Uspostavu alternativnih prometnih pravaca provodi Policijska postaja.	
		Osiguravanje područja intervencija provodi Policijska postaja.	
		Nadzor i čuvanje ugroženog područja.	
		Osiguranje telekomunikacijskih veza korisnika s prednošću uporabe.	- Hrvatski telekom d.d. ***(Prilog 5.)***
		Vlasnici objekata, stanovništvo, a po potrebi i ostale snage sustava civilne zaštite.	
6.	Troškovi angažiranih pravnih osoba i redovnih službi	Troškovi aktiviranja snaga sustava civilne zaštite koje su u nadležnosti Grada Lepoglave snosi Grad Lepoglava.	- Grad Lepoglava

Tablica 3. Prikaz mjera i nositelja mjera uslijed potresa ili klizišta

R.B.	MJERE	OPERATIVNI POSTUPCI, KAPACITETI I OPERATIVNI DOPRINOS GRADA LEPOGLAVE	NOSITELJI MJERA
1.	Organizacija spašavanja i raščišćavanja, zadaće sudionika i operativnih snaga civilne zaštite koje raspolažu kapacitetima za spašavanje iz ruševina na svim razinama sustava i drugi podaci bitni za operativno djelovanje Stožera civilne zaštite	Stožer utvrđuje prioritete u raščišćavanju ruševina i nakon analize određuje mobilizaciju materijalno–tehničkih sredstava. Ako postojeće snage i materijalna sredstva nisu dovoljna načelnik Stožera civilne zaštite Grada Lepoglave traži pomoć od Varaždinske županije. Sigurnim zonama u ugroženom području mogu se definirati svi otvoreni prostori na udaljenosti ½ visine zgrade. Mogu se poistovjetiti s lokacijama za prikupljanje i prihvat stanovništva. Evakuacija i zbrinjavanje stanovništva: U raščišćavanju ruševina i spašavanju zatrpanih osoba sudjeluju, DVD-i s područja Grada i HGSS. U početku je najvažnije osigurati prohodnost putova i osigurati vodu za piće, kako za snage sustava civilne zaštite, tako i za stanovništvo. Komunikacija sa Stožerom civilne zaštite Grada i drugim operativnim snagama sustava civilne zaštite ostvaruje se putem telefona, mobitela ili e-mailom.	Za prikupljanje informacija o stanju prohodnosti prometnica zadužen je: - Koordinator na lokaciji ***(Prilog 1.7.)*** - Stožer civilne zaštite Grada Lepoglave ***(Prilog 1.1.)*** - PU Varaždinska – PP Ivanec ***(Prilog 5.)*** - DVD-i s područja Grada Lepoglave ***(Prilog 1.2.)*** - Povjerenici civilne zaštite i njihovi zamjenici ***(Prilog 1.6.)*** - HGSS – Stanica Varaždin ***(Prilog 1.4.)*** - MTS pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite ***(Prilog 1.8.)*** - Udruge građana ***(Prilog 1.5.)*** - Postrojba civilne zaštite opće namjene ***(Prilog 1.9.)***
		Evakuacija i zbrinjavanje stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara, osobna i uzajamna pomoć te obavljanje potrebnih radnji i izvođenje radova na ruševinama izvršiti će snage sustava civilne zaštite.	- DVD-i s područja Grada Lepoglave ***(Prilog 1.2.)*** - Povjerenici civilne zaštite i njihovi zamjenici ***(Prilog 1.6.)***
		Lokacija za odlaganje građevinskog materijala – postojeća odlagališta. Organizaciju za prikupljanje, prijevoz i odlaganje izvršava koncesionar za odvoz otpada Grada Lepoglave i pravne osobe s građevinskom mehanizacijom s područja nadležnosti Grada i pravne osobe s građevinskom mehanizacijom koji mogu pomoći u odvozu građevinskog materijala.	- Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite ***(Prilog 1.8.)*** - Ivkom d.d. Ivanec ***(Prilog 5.)***
2.	Organizacija zaštite objekata kritične infrastrukture i suradnja s pravnim osobama s ciljem osiguranja kontinuiteta njihovog djelovanja	Vlasnici kritične infrastrukture.	- ***Prilog 5.***
		Uspostava opskrbe električnom energijom.	- HEP ODS d.o.o. Varaždin-TJ Ivanec ***(Prilog 5.)***
		Redovna opskrba vodom.	- Ivkom-vode d.o.o. Ivanec ***(Prilog 5.)***
		Popravak telefonske infrastrukture (područne centrale, mjesne centrale, repetitori, stupovi nadzemne telefonske mreže).	- Hrvatski telekom d.d. ***(Prilog 5.)***
		Popravak prometnica.	- ŽUC Varaždinske županije ***(Prilog 5.)***

R.B.	MJERE	OPERATIVNI POSTUPCI, KAPACITETI I OPERATIVNI DOPRINOS GRADA LEPOGLAVE	NOSITELJI MJERA
3.	Organizacija gašenja požara (nositelji, zadaće, nadležnosti i usklađivanje)	Sukladno Planu zaštite od požara Stožer prikuplja informacije o požarnoj opasnosti, a za to je zadužen je član Stožera za protupožarnu zaštitu. Stožer se informira o potrebi isključenja pojedinih energenta na prijedlog člana Stožera za protupožarnu zaštitu. Ukoliko DVD-i s područja Grada ne mogu sanirati nastalu požarnu opasnost zatražit će pomoć od županijskog vatrogasnog zapovjednika sukladno Procjeni ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije Varaždinske županije.	- DVD-i s područja Grada Lepoglave ***(Prilog 1.2.)***
4.	Organizacija reguliranje prometa i osiguranja za vrijeme intervencija	Stožer definira prioritete u sanaciji prometnica.	- Stožer civilne zaštite Grada Lepoglave ***(Prilog 1.1.)***
		Za ocjenu stanja i funkcionalnosti prometa i komunikacijskih sustava i objekata zadužena je Policijska postaja i Županijska uprava za ceste. Donošenje odluka o zabrani cestovnog prometa poradi zaštite sigurnosti na pogođenom području u nadležnosti je Policijske postaje. Uspostavu alternativnih prometnih pravaca provodi nadzor i čuvanje ugroženog područja provodi Policijska postaja. Osiguravanje područja intervencija provodi Policijska postaja.	- PU Varaždinska – PP Ivanec ***(Prilog 5.)*** - ŽUC Varaždinske županije ***(Prilog 5.)***
		Osiguranje telekomunikacijskih veza korisnika s prednošću uporabe provodi HT d.d.	- Hrvatski telekom d.d. ***(Prilog 5.)***
5.	Organizaciju pružanja medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja	Stožer prikuplja informacije o stanju objekata za pružanje zdravstvenih usluga, a za to je zadužen član Stožera za zdravstveno zbrinjavanje. Stožer prikuplja informacije o stanju medicinske opreme i zaliha lijekova te sanitetskog materijala.	- Koordinator na lokaciji ***(Prilog 1.7.)*** - Stožer civilne zaštite Grada Lepoglave ***(Prilog 1.1.)***
		Prvu pomoć pružiti će Zavod za hitnu medicinu i Gradsko društvo Crvenog križa.	- Zavod za hitnu medicinu Varaždinske županije ***(Prilog 4.)*** - Ordinacije opće medicine ***(Prilog 4.)*** - Gradsko društvo Crvenog križa Ivanec ***(Prilog 1.3.)*** - HGSS – Stanica Varaždin ***(Prilog 1.4.)***
		Opskrbu sanitetskim materijalom i opremom osigurati će Ordinacije opće medicine. U slučaju potrebe, načelnik Stožera traži pomoć od Varaždinske županije.	- Ordinacije opće medicine ***(Prilog 4.)***
6.	Organizacija pružanja veterinarske pomoći	Stožer prikuplja informacije o stoci i domaćim životinjama koje su bez nadzora. Načelnik Stožera traži podatke od povjerenika civilne zaštite za: - praćenje stanja i provođenje aktivnosti na sprječavanju nastanka ili širenja zaraznih bolesti,	- Veterinarska ambulanta Lepoglava ***(Prilog 4.)*** - Udruge građana ***(Prilog 1.5.)*** - Agroproteinka d.d. Sesvetski Kraljevac ***(Prilog 5.)***

R.B.	MJERE	OPERATIVNI POSTUPCI, KAPACITETI I OPERATIVNI DOPRINOS GRADA LEPOGLAVE	NOSITELJI MJERA
		- nadzor nad prometom i distribucijom namirnica životinjskog porijekla, - prikupljanje i zbrinjavanje životinja, - liječenje, klanje ili eutanazija životinja i - druge provedbene aktivnosti.	
		Za organizaciju prikupljanja životinjskih leševa zadužena je Veterinarska ambulanta Lepoglava, a provođenje aktivnosti na sprječavanju nastanka ili širenja zaraznih bolesti u nadležnosti je Zavoda za javno zdravstvo – higijensko epidemiološka služba. Neškodljivo uklanjanje ranjenih, ozlijeđenih ili bolesnih životinja u nadležnosti je Veterinarske stanice. Odvoz lešina vršit će tvrtka Agroproteinka d.d. Sesvetski Kraljevac. Pomoć u asanaciji mogu pružiti lovačke udruge.	- Veterinarska ambulanta Lepoglava ***(Prilog 4.)*** - Zavod za javno zdravstvo Varaždinske županije ***(Prilog 4.)*** - Agroproteinka d.d. Sesvetski Kraljevac ***(Prilog 5.)***
7.	Organizacija provođenja evakuacije	Gradonačelnik uz konzultaciju sa Stožerom civilne zaštite donosi Odluku o provođenju evakuacije stanovništva, materijalnih dobara i životinja s određenog područja ovisno o događaju. Odluka se prenosi sredstvima javnog ili sredstvima lokalnog priopćavanja, a može se prenijeti i sustavima za uzbunjivanje, davanjem znaka nadolazeća opasnost i govornim informacijama. Također, Odluka se može prenijeti i putem povjerenika civilne zaštite za određeno područje ili dijelove naselja Grada Lepoglave. Paralelno s dostavom obavijesti o provođenju evakuacije, pokreće se aktiviranje sustava evakuacije od Gradonačelnika ili načelnika Stožera civilne zaštite i pravne osobe s prometnim sredstvima za prijevoz stanovništva kao i Policijske postaje poradi reguliranja prometa i osiguranja provođenja evakuacije te zaštite imovine osoba koje su napustile područje. Planiranje evakuacije u slučaju razornog potresa ili klizišta na području Grada Lepoglave provodit će se prvenstveno za stanovništvo koje stanuje u starijim stambenim objektima. Evakuacija/samoevakuacija stanovništva započinje nakon utvrđene opasnosti i zapovijedi za evakuaciju od Gradonačelnika Grada Lepoglave. Evakuacija stanovništva provodit će se uglavnom osobnim vozilima građana. Za početak provođenja evakuacije angažirati će se povjerenici civilne zaštite. Nakon mobilizacije, provođenje evakuacije izvršiti će Dobrovoljna vatrogasna društva i prijevoznici. Prihvat i smještaj ugroženog stanovništva vršit će se u osnovnim školama u ***Prilogu 1.8***. Pravce evakuacije zavisno od nastale situacije ugroženog područja odredit će Stožer u suradnji s Policijskom postajom i povjerenicima civilne zaštite.	- Stožer civilne zaštite Grada Lepoglave ***(Prilog 1.1.)*** - Povjerenici civilne zaštite i njihovi zamjenici ***(Prilog 1.6.)*** - Postrojba civilne zaštite opće namjene ***(Prilog 1.9.)*** - DVD-i s područja Grada Lepoglave ***(Prilog 1.2.)*** - PU Varaždinska – PP Ivanec ***(Prilog 5.)*** - Gradsko društvo Crvenog križa Ivanec ***(Prilog 1.3.)*** - Centar za socijalnu skrb Ivanec ***(Prilog 5.)*** - Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite Grada Lepoglave ***(Prilog 1.8.)***
8.	Organizacija provođenja	U zbrinjavanju ugroženog i stradalog stanovništva angažirati će se:	- DVD-i s područja Grada Lepoglave ***(Prilog 1.2.)***

R.B.	MJERE	OPERATIVNI POSTUPCI, KAPACITETI I OPERATIVNI DOPRINOS GRADA LEPOGLAVE	NOSITELJI MJERA
	zbrinjavanja	– redovne zdravstvene institucije i ustanove, – Gradsko društvo Crvenog križa, – Centar za socijalnu skrb, – ekipe za prihvat ugroženog stanovništva. Potrebnu hranu, prijevoz i ostalo osigurat će stručne službe Grada Lepoglave. Za prihvat ugroženog stanovništva i Gradsko društvo Crvenog križa uz pomoć udruga građana organiziraju razmještaj u objektima namijenjenim za smještaj evakuiranog stanovništva, organiziraju postavljanje ležajeva, uređenje prostora, određuju dežurne osobe, organiziraju osiguravanje dovoljne količine hrane i vode za piće. Centar za socijalnu skrb- uspostavlja usku suradnju u provedbi navedenih zadaća s organizacijom Crvenog križa u materijalnom i drugom osiguranju potreba osoba koje podliježu zbrinjavanju. Timovi opće medicine pružaju psiho-socijalnu i zdravstvenu njegu osobama na zbrinjavanju i upućuju prema potrebi u specijalizirane zdravstvene ustanove. Udruge – pomažu u zadovoljavanju potreba osoba na zbrinjavanju, pripremanju hrane, opsluživanju te organizaciji društvenog života u objektima. Dobrovoljna vatrogasna društva - sudjeluju u dobavi potrebnih količina pitke i tehničke vode, prijenosu bolesnih osoba u transportna sredstva, prijevozu i drugo. Pregled mogućih lokacija za podizanje šatorskih i drugih privremenih naselja - zelene površine na području Grada (blizina mogućih priključaka na infrastrukturu). Za pružanje prve medicinske pomoći u Gradu Lepoglavi pobrinut će se Zavod za hitnu medicinu, Gradsko društvo Crvenog križa, Hrvatska Gorska služba spašavanja, Centar za socijalnu skrb. Nositelj veterinarskog zbrinjavanja na području Grada Lepoglave je Veterinarska ambulanta Lepoglava. Smještaj stoke provoditi će vlasnici stoke uz koordinaciju povjerenika za civilnu zaštitu i Stožera civilne zaštite Grada Lepoglave. Stočna hrana uskladištit će se u privatna domaćinstva prema raspoloživim kapacitetima.	- Povjerenici civilne zaštite i njihovi zamjenici ***(Prilog 1.6.)*** - Gradsko društvo Crvenog križa Ivanec ***(Prilog 1.3.)*** - Centar za socijalnu skrb Ivanec ***(Prilog 5.)*** - Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite Grada Lepoglave ***(Prilog 1.8.)*** - Udruge građana-lovačke udruge ***(Prilog 1.5.)***
9.	Organizacija osiguravanja hrane i vode za piće	Stožer prikuplja informacije o stanju vodoopskrbnog sustava, a za to je zadužen član Stožera za vodoopskrbu uz suradnju sa Zavodom za javno zdravstvo. Do uspostave vodoopskrbnog sustava organizira se dovoz vode na punktove po ugroženom području, a raspored određuje član Stožera za protupožarnu zaštitu.	- Stožer civilne zaštite Grada Lepoglave ***(Prilog 1.1.)*** - Povjerenici civilne zaštite i njihovi zamjenici ***(Prilog 1.6.)***

R.B.	MJERE	OPERATIVNI POSTUPCI, KAPACITETI I OPERATIVNI DOPRINOS GRADA LEPOGLAVE	NOSITELJI MJERA
		Stožer određuje minimalne dnevne količine vode po osobi. U slučaju onečišćenja vode u zdencima aktivirat će se operativne snage civilne zaštite radi dezinfekcije zdenaca, a prema uputama Zavoda za javno zdravstvo. Stožer organizira dopremu prehrambenih artikala i organizira distribuciju hrane.	- DVD-i s područja Grada Lepoglave ***(Prilog 1.2.)*** - Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite Grada Lepoglave ***(Prilog 1.8.)***
10.	Organizacija središta za informiranje stanovništva	Stožer započinje prikupljanje podataka o stanju u srušenim i oštećenim objektima, posebno u javnim školama, domovima, crkvama, trgovinama, ugostiteljskim objektima. Informacije se prikupljaju od strane Gradonačelnika, povjerenika civilne zaštite i Centra 112. Informiranje građana o mjerama i postupcima za zaštitu zdravlja, života i imovine, informiranje o evakuaciji i mjestima okupljanja, osiguranje voziла za evakuaciju, osiguranje hrane i vode za piće, utvrđivanje lokacija, prihvat i zbrinjavanje stanovništva, organizacija života u prihvatnom centru (koristi se sustav javnog uzbunjivanja, lokalne radio stanice, Internet za prenošenje uputa o postupcima bitnim za preživljavanje tijekom trajanja događaja i mjerama koje treba provesti nakon njegovog okončanja).	- Koordinator na lokaciji ***(Prilog 1.7.)*** - Stožer civilne zaštite Grada Lepoglave ***(Prilog 1.1.)*** - Povjerenici civilne zaštite i njihovi zamjenici ***(Prilog 1.6.)*** - Mediji za javno priopćavanje ***(Prilog 5.)***
11.	Organizacija prihvata pomoći	Osiguranje ljudstva i materijalnih sredstava.	- Grad Lepoglava ***(Prilog 6.)***
		Za prihvat sanitetskog materijala i lijekova zadužen je Grad Lepoglava.	- Povjerenici civilne zaštite i njihovi zamjenici ***(Prilog 1.6.)*** - DVD-i s područja Grada Lepoglave ***(Prilog 1.2.)*** - Organizacija prihvata pomoći i objekti ***(Prilog 4.)***
		Punkt za prihvat pomoći biti će uspostavljen u Ordinacijama opće medicine, a za prihvat je zadužen član Stožera za zdravstveno zbrinjavanje. Vatrogasne postrojbe prihvaćaju se na lokaciji vatrogasnog doma , a za prihvat je zadužen član Stožera za protupožarnu zaštitu.	
12.	Organizacija pružanja psihološke pomoći	Psihološku potporu pružiti će djelatnici Centra za socijalnu skrb.	- Centar za socijalnu skrb Ivanec ***(Prilog 5.)***
13.	Troškovi angažiranih pravnih osoba i redovnih službi	Troškovi aktiviranja snaga sustava civilne zaštite koje su u nadležnosti Grada Lepoglave snosi Grad Lepoglava	- Grad Lepoglava

Tablica 4. Prikaz mjera i nositelja mjera uslijed mraza, vjetra, snijeg i leda, tuče te suše

R.B.	MJERE	OPERATIVNI POSTUPCI, KAPACITETI I OPERATIVNI DOPRINOS GRADA LEPOGLAVE	NOSITELJI MJERA
1.	Organizacija obavještavanja o pojavi opasnosti	Prema Standardnom operativnom postupku za korištenje vremenskih prognoza Državnog hidrometeorološkog zavoda obavijest o nadolazećoj opasnosti dolazi u Centar 112, koji zatim obavještava Gradonačelnika. PODSJETNIK ZA OBAVJEŠĆIVANJE JAVNOSTI Obavijest sredstvima javnog priopćavanja daje Gradonačelnik ili osoba koju ovlasti; - službena objava podataka o žrtvama, - stanje na pogođenom području, - opasnosti za ljude materijalna dobra i okoliš, - mjere koje se poduzimaju, - putovi evakuacije i lokacijama za prihvat i pružanje prve medicinske pomoći, - provođenje osobne i uzajamne zaštite, - sudjelovanje i suradnja s operativnim snagama civilne zaštite, - pristup dodatnim informacijama, - ostale činjenice u svezi sa specifičnim okolnostima događaja i dr.	- Gradonačelnik ***(Prilog 6.)***
2.	Organizacija provođenja mjera i aktivnosti sudionika operativnih snaga civilne zaštite za preventivnu zaštitu i otklanjanje posljedica ekstremnih vremenskih uvjeta	Mraz, vjetar, snijeg i led, tuča te suša:osiguranje preventivnih mjera, snabdijevanje stanovništva vodom i hranom, nositelji aktivnosti su DVD-i s područja Grada Lepoglave.	- DVD-i s područja Grada Lepoglave ***(Prilog 1.2.)*** - Vlasnici kritične infrastrukture ***(Prilog 5.)*** - Tvrtke i obrti koji mogu pomoći MTS ***(Prilog 5.)***
		Organizacija provođenja asanacije: Provođenje asanacije terena provoditi će komunalne tvrtke, pravne osobe s građevinskom mehanizacijom, vatrogasne snage, povjerenici civilne zaštite, vlasnici kritične infrastrukture, vlasnici objekata, stanovništvo, a po potrebi i ostale snage civilne zaštite.	- DVD-i s područja Grada Lepoglave ***(Prilog 1.2.)*** - JVP Varaždin ***(Prilog 5.)*** - Vlasnici kritičnih infrastruktura ***(Prilog 5.)*** - Hrvatski telekom d.d. ***(Prilog 5.)*** - Povjerenici civilne zaštite i njihovi zamjenici ***(Prilog 1.6.)***
3.	Pregled raspoloživih operativnih kapaciteta za otklanjanje posljedica od ekstremnih vremenskih uvjeta s utvrđenim zadaćama	Organizacija pružanja prve medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja: Stožer prikuplja informacije o stanju objekata za pružanje zdravstvenih usluga i o stanju medicinske opreme i zaliha lijekova te sanitetskog materijala. Prvu pomoć pružiti će Zavod za hitnu medicinu i Gradsko društvo Crvenog križa. Medicinsko zbrinjavanje provodit će se u Ordinacijama opće medicine i Općoj bolnici Varaždin. Psihološku potporu pružiti će djelatnici Centra za socijalnu skrb.	- Zavod za hitnu medicinu ***(Prilog 4.)*** - Ordinacije opće medicine ***(Prilog 4.)*** - Gradsko društvo Crvenog križa Ivanec ***(Prilog 1.3.)*** - Centar za socijalnu skrb Ivanec ***(Prilog 5.)*** - Zavod za javno zdravstvo Varaždinske

R.B.	MJERE	OPERATIVNI POSTUPCI, KAPACITETI I OPERATIVNI DOPRINOS GRADA LEPOGLAVE	NOSITELJI MJERA
		U slučaju potrebe, načelnik Stožera Grada Lepoglave traži pomoć od Varaždinske županije.	županije ***(Prilog 4.)*** - Opća bolnica Varaždin ***(Prilog 4.)***
		Organizacija pružanja veterinarske pomoći: Stožer prikuplja informacije o stoci i domaćim životinjama koje su bez nadzora. Za praćenje stanja i provođenje aktivnosti na sprečavanju nastanka ili širenja zaraznih bolesti zadužena je Veterinarska ambulanta Lepoglava.	- Veterinarska ambulanta Lepoglava ***(Prilog 4.)*** - Udruge građana ***(Prilog 1.5.)***
		MTS operativnih snaga i pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite.	- DVD-i s područja Grada Lepoglave ***(Prilog 1.2.)*** - Vlasnici objekata kritične infrastrukture ***(Prilog 5.)***
4.	Troškovi angažiranih pravnih osoba i redovnih službi	Troškovi aktiviranja snaga sustava civilne zaštite koje su u nadležnosti Grada Lepoglave snosi Grad Lepoglava.	- Grad Lepoglava

4. Izvori sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda

Sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda odnose se na novčana sredstva ili ostala materijalna sredstva, kao što su oprema za zaštitu imovine fizičkih i/ili pravnih osoba, javne infrastrukture te zdravlja i života stanovništva.

Novčana sredstva i druge vrste pomoći za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda na imovini oštećenika osiguravaju se iz:

- Državnog proračuna s proračunskog razdjela ministarstva nadležnog za financije,
- Fondova Europske unije i
- Donacija.

Sredstva iz fondova EU se ne mogu osigurati unaprijed, njihova dodjela se provodi prema posebnim propisima kojima se uređuje korištenje sredstava iz fondova EU.

Sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda strogo su namjenska sredstva te se raspoređuju prema postotku oštećenja vrijednosti potvrđene konačne procjene štete, o čemu odlučuju nadležna tijela. Navedena sredstva su nepovratna i nenamjenska te se ne mogu koristiti kao kreditna sredstva niti zadržati kao prihod proračuna Grada Lepoglave. Gradonačelnik Grada Lepoglave te krajnji korisnici odgovorni su za namjensko korištenje sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda.

Pomoć za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda ne dodjeljuje se za:

a) štete na imovini koja je osigurana,
b) štete na imovini koje nastanu od prirodnih nepogoda, a izazvane su namjerno, iz krajnjeg nemara ili nisu bile poduzete propisane mjere zaštite,
c) neizravne štete,
d) štete nastale na nezakonito izgrađenim zgradama javne namjene, gospodarskim zgradama i stambenim zgradama za koje nije doneseno rješenje o izvedenom stanju prema posebnim propisima, osim kada je prije nastanka prirodne nepogode, pokrenut postupak donošenja rješenja o izvedenom stanju, u kojem slučaju će sredstva pomoći biti dodijeljena tek kada oštećenik dostavi pravomoćno rješenje nadležnog tijela,
e) štete nastale na objektu ili području koje je u skladu s propisima koji uređuju zaštitu kulturnog dobra aktom proglašeno kulturnim dobrom ili je u vrijeme nastanka prirodne nepogode u postupku proglašavanja kulturnim dobrom,
f) štete koje nisu prijavljene i na propisan način i u zadanom roku unijete u Registar šteta prema odredbama *Zakona*,

g) štete u slučaju osigurljivih rizika na imovini koja nije osigurana ako je vrijednost oštećene imovine manja od 60 % vrijednosti imovine.

Iznimno, od navoda **d)** sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda mogu se dodijeliti i za štete na nezakonito izgrađenim stambenim zgradama korisnicima socijalne skrbi s priznatim pravom u sustavu socijalne skrbi određenim propisima kojima se uređuje područje socijalne skrbi i drugim pripadajućim aktima nadležnih tijela državne uprave.

Iznimno, od navoda **g)** oštećenicima se mogu dodijeliti sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda u slučajevima otežanih gospodarskih uvjeta, socijalnih, zdravstvenih ili drugih razloga koji ugrožavaju život stanovništva na području zahvaćenom prirodnom nepogodom. O prijedlogu i prihvaćanju ovih uvjeta odlučuje Županijsko povjerenstvo na prijedlog Gradskog povjerenstva.

- **Primjena pravila o državnim potporama**

Temeljem članka 22. *Zakona*, prilikom dodjele pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda poduzetnicima na osnovi različitih mjera, a to se posebno odnosi na dodjelu novčanih sredstava u obliku subvencija ili dodjelu novčanih sredstava putem ostalih vrsta programa čiji su korisnici poduzetnici, postupa se sukladno pravilima o državnim potporama u industriji ili poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu.

5. Proglašenje prirodne nepogode

Šteta se procjenjuje na području na kojem se dogodila. Uvjet za procjenu štete je proglašenje prirodne nepogode. Odluku o proglašenju prirodne nepogode za Grad Lepoglavu donosi župan Varaždinske županije, na prijedloga gradonačelnika Grada Lepoglave. Nakon proglašenja prirodne nepogode, a poradi dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda Gradsko i Županijsko povjerenstvo za procjenu šteta provode sljedeće radnje:

1. prijavu prve procjene štete u Registar šteta (gradsko)
2. prijavu konačne procjene štete u Registar šteta (gradsko)
3. potvrdu konačne procjene štete u Registar šteta (županijsko).

Registar šteta je jedinstvena digitalna baza podataka o svim štetama nastalim zbog prirodnih nepogoda na području Republike Hrvatske. Obveznik unosa podataka u Registar šteta na razini Grada Lepoglave je Gradsko povjerenstvo. Gradsko povjerenstvo, u Registar šteta unosi prijave prvih procjena šteta i prijave konačnih procjena šteta, jedinstvene cijene te izvješća o utrošku dodijeljenih sredstava pomoći Gradskog povjerenstava u skladu s obrascima i elektroničkim sučeljem. Podaci iz Registra šteta koriste se kao osnova za određenje sredstava pomoći za djelomičnu sanaciju šteta nastalih zbog prirodnih nepogoda te za izradu izvješća o radu Državnog povjerenstva.

Oštećena osoba nakon nastanka prirodne nepogode prijavljuje štetu na imovini Gradskom povjerenstvu Grada Lepoglave u pisanom obliku, na propisanom obrascu, najkasnije u roku od 8 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode. Nakon isteka roka od 8 dana, gradsko povjerenstvo unosi sve zaprimljene prve procjene štete u Registar šteta najkasnije u roku od 15 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode. Iznimno, oštećenik može podnijeti prijavu prvih procjena šteta i nakon isteka roka od osam dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode u slučaju postojanja objektivnih razloga na koje nije mogao utjecati, a najkasnije u roku od 12 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode.

Također, iznimno, rok za unos podataka u Registar šteta od strane Gradskog povjerenstva može se, u slučaju postojanja objektivnih razloga na koje oštećenik nije mogao utjecati, a zbog kojih je onemogućen elektronički unos podataka u Registar šteta, produljiti za osam dana. O produljenju navedenog roka odlučuje Županijsko povjerenstvo na temelju zahtjeva Gradskog povjerenstva Grada Lepoglave.

5.1. Sadržaj prijave prve procjene štete

Prijava prve procjene štete sadržava:

1. datum donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode i njezin broj,
2. podatke o vrsti prirodne nepogode,
3. podatke o trajanju prirodne nepogode,
4. podatke o području zahvaćenom prirodnom nepogodom,
5. podatke o vrsti, opisu te vrijednosti oštećene imovine,
6. podatke o ukupnom iznosu prijavljene štete te,
7. podatke i informacije o potrebi žurnog djelovanja i dodjeli pomoći za sanaciju i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode te ostale podatke o prijavi štete sukladno *Zakonu*.

5.2. Konačna procjena štete

Prijava konačne procjene štete sadržava:

1. Odluku o proglašenju prirodne nepogode s obrazloženjem,
2. podatke o dokumentaciji vlasništva imovine i njihovoj vrsti,
3. podatke o vremenu i području nastanka prirodne nepogode,
4. podatke o uzroku i opsegu štete,
5. podatke o posljedicama prirodne nepogode za javni i gospodarski život Grada Lepoglave,
6. ostale statističke i vrijednosne podatke uređene *Zakonom.*

Prijavu konačne štete Gradsko povjerenstvo Grada Lepoglave unosi u Registar šteta sukladno rokovima iz članka 28. stavaka 4. i 5. *Zakona*. Konačna procjena štete predstavlja procijenjenu vrijednost nastale štete uzrokovane prirodnom nepogodom na imovini oštećenika izražene u novčanoj vrijednosti na temelju prijave i procjene štete. Ona obuhvaća vrstu i opseg štete u vrijednosnim (financijskim) i naturalnim pokazateljima prema području, imovini, djelatnostima, vremenu i uzrocima njezina nastanka te korisnicima i vlasnicima imovine.
Konačnu procjenu štete utvrđuje Gradsko povjerenstvo na temelju izvršenog uvida u nastalu štetu na temelju prijave oštećenika, a tijekom procjene i utvrđivanja konačne procjene štete od prirodnih nepogoda posebno se utvrđuju:

- stradanja stanovništva,
- opseg štete na imovini,
- opseg štete koja je nastala zbog prekida proizvodnje, prekida rada ili poremećaja u neproizvodnim djelatnostima ili umanjenog prinosa u poljoprivredi, šumarstvu ili ribarstvu,
- iznos troškova za ublažavanje i djelomično uklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda,
- opseg osiguranja imovine i života kod osiguravatelja,
- vlastite mogućnosti oštećenika glede uklanjanja posljedica štete.

Konačnu procjenu štete po svakom pojedinom oštećeniku koji je ispunio uvjete iz članaka 25. i 26. *Zakona,* Gradsko povjerenstvo prijavljuje Županijskom povjerenstvu u roku od 50 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode putem Registra šteta. Iznimno, ako se šteta na dugotrajnim nasadima utvrdi nakon isteka roka za prijavu konačne procjene štete u skladu sa prijašnjim navodom, oštećenik ima pravo zatražiti nadopunu prikaza štete najkasnije četiri mjeseca nakon isteka roka za prijavu štete.

- **Način izračuna konačne procjene štete**

Kod konačne procjene štete procjenjuje se vrijednost imovine prema jedinstvenim cijenama, važećim tržišnim cijenama ili drugim pokazateljima primjenjivim za pojedinu vrstu imovine oštećene zbog prirodne nepogode.

Za procjenu štete na imovini za koje nisu propisane jedinstvene cijene koriste se važeće tržišne cijene za pojedinu vrstu imovine oštećene zbog prirodne nepogode, pri čemu se surađuje s drugim središnjim tijelima državne uprave i/ili drugim institucijama ili ustanovama koje posjeduju stručna znanja i posjeduju tražene podatke.

5.3. Žurna pomoć

Žurna pomoć je pomoć koja se dodjeljuje u slučajevima u kojima su posljedice na imovini stanovništva, pravnih osoba i javnoj infrastrukturi većeg opsega, a uzrokovane su prirodnom nepogodom, i/ili katastrofom, te prijete ugrozom zdravlja i života stanovništva na područjima zahvaćenim prirodnom nepogodom.

Žurna pomoć dodjeljuje se u svrhu djelomične sanacije štete od prirodnih nepogoda u tekućoj kalendarskoj godini:

- Gradu Lepoglavi za pokriće troškova sanacije šteta na javnoj infrastrukturi, troškova nabave opreme za saniranje posljedica prirodne nepogode, za pokriće drugih troškova koji su usmjereni saniranju šteta od prirodne nepogode za koje ne postoje dostatni financijski izvori usmjereni na sprječavanje daljnjih šteta koje mogu ugroziti gospodarsko funkcioniranje i štetno djelovati na život i zdravlje stanovništva te onečišćenje prirodnog okoliša,
- oštećenicima, fizičkim osobama koje nisu poduzetnici u smislu *Zakona*, a koje su pretrpjele velike štete na imovini, a posebice ugroženim skupinama, starijima i bolesnima i ostalima kojima prijeti ugroza zdravlja i života na području zahvaćenom prirodnom nepogodom.

U slučaju ispunjenja navedenih uvjeta, Grad Lepoglava može isplatiti žurnu pomoć iz raspoloživih sredstava Proračuna.

Gradsko vijeće Grada Lepoglave donosi Odluku o prijedlogu žurne pomoći, koja sadržava sljedeće:

- vrijednost novčanih sredstava žurne pomoći
- kriteriji, način raspodjele i namjena korištenja žurne pomoći te
- drugi uvjeti i postupanja u raspodjeli žurne pomoći.

Vlada RH o dodjeli žurne pomoći donosi Odluku o dodijeli žurne pomoći za Grad Lepoglavu, koju može donijeti na temelju prijedloga Državnog povjerenstva i/ili Grada Lepoglave. Izvješće o utrošku dodijeljenih sredstava žurne pomoći, Grad Lepoglava dužan je dostaviti Vladi RH u roku navedenom u zaprimljenoj Odluci.

Temeljem Metodologije za procjenu štete od elementarnih nepogoda („Narodne novine" broj 96/98), ako posljedice štete ne zahtijevaju žurni postupak i odobrenje žurne pomoći, šteta se procjenjuje u redovitom postupku. Izvješće o pričinjenoj šteti dostavlja se Državnom povjerenstvu, kao i Županijskom povjerenstvu iako nije proglašena elementarna nepogoda.

Nakon potvrde konačne procjene štete od strane nadležnog ministarstva te Odluke Vlade RH o dodjeli pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda, Gradsko povjerenstvo raspoređuje dodijeljena sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda oštećenicima te prati i nadzire namjensko korištenje odobrenih sredstava pomoći za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda sukladno *Zakonu.*

Gradsko povjerenstvo putem Registra šteta podnosi Županijskom povjerenstvu Izvješće o utrošku sredstava za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda dodijeljenih iz državnog proračuna Republike Hrvatske.

Uz Izvješće o utrošku sredstava za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda, Gradsko povjerenstvo dostavlja Županijskom povjerenstvu i druge podatke u pisanom i/ili elektroničkom obliku koji osobito uključuju obrazloženja koja se odnose na utrošak i namjensko korištenje novčanih sredstava dodijeljenih iz državnog proračuna Republike Hrvatske, uključujući i izvore sredstava iz fondova Europske unije.

Temeljem čl. 12. stavka 4. *Zakona* članovi Županijskog povjerenstva u svojem radu dužni su postupati savjesno i u skladu s odredbama *Zakona*, u suprotnom, oštećenici imaju pravo tražiti nadoknadu štete od Varaždinske županije za učinjene propuste. Ako se na području Varaždinske županije prirodna nepogoda dogodi dva ili više puta tijekom jedne kalendarske godine štete se zbrajaju. U tom slučaju pomoć iz državnog proračuna određuje se usporedbom propisane granice za dodjelu pomoći i zbroja šteta od elementarnih nepogoda u toj godini.

6. Procjena osiguranja opreme i drugih sredstava za zaštitu i sprječavanje stradanja imovine, gospodarskih funkcija i stradavanja stanovništva

Veoma je važno planiranje tekuće proračunske pričuve sa namjenom podmirenja rashoda nastalih i uslijed elementarne nepogode. Temeljem članka 56. stavka 3. Zakona o proračunu („Narodne novine“ broj 87/08, 136/12 i 15/15) sredstva proračunske zalihe koriste se za financiranje rashoda nastalih pri otklanjanju posljedica elementarnih nepogoda, epidemija, ekoloških nesreća ili izvanrednih događaja i ostalih nepredvidivih nesreća. Proračunom Grada Lepoglave za 2019. godinu nisu planirana sredstva u svrhu podmirenja rashoda nastalih uslijed elementarne nepogode.

Grad Lepoglava ne raspolaže vlastitom opremom ni sredstvima za zaštitu i sprječavanje stradanja imovine, gospodarskih funkcija i stradanja stanovništva. Opremom i sredstvima raspolažu subjekti koji su navedeni kao nositelji mjera za otklanjanje posljedica prirodnih nepogoda.

Kako bi se zadržala te unaprijedila spremnost vatrogasnih te ostalih snaga koji imaju ulogu u zaštiti i sprječavanju stradanja imovine, gospodarskih funkcija i stradavanja stanovništva, veoma je bitno kontinuirano ulaganje u opremu i sredstva kao i osposobljavanje te uvježbavanje pripadnika istih.

6.1. Elementarne nepogode na području Grada Lepoglave u posljednjih 10 godina

U Tablici 5. prikazane su elementarne nepogode zabilježene na području Grada Lepoglave u posljednjih 10 godina sa svim relevantnima podacima o istima.

Tablica 5. Prikaz šteta uslijed prijašnjih događaja (elementarne nepogode) na području Grada Lepoglave

GODINA	PRIRODNA NEPOGODA	BROJ PRIJAVA SA DIREKTIMA ŠTETAMA	PRVE PROCJENE ŠTETE -KN-	KONAČNA ŠTETA prijavljena -KN-	KONAČNA ŠTETA potvrđena -KN-	PRIHOD SREDSTAVA -KN-	RASHOD SREDSTAVA -KN-	IZVOR SREDSTAVA ZA POMOĆ U SANACIJI ŠTETA (Državni, županijski, gradski proračun, osiguravateljsko društvo)
2008.								
2009.								
2010.								
2011.	SUŠA							
2012.								
2013.	SUŠA							
	KLIZIŠTE							
2014.	KLIZIŠTE	26	5.000.000,00	56.617,84	56.617,84	/	/	/
2015.	/	/	/	/	/	/	/	/
2016.	MRAZ	146	5.392.555,35	2.090.399,81	2.090.399,81	/	/	/
2017.	MRAZ	45	7.231.049,29	1.171.833,23	1.171.395,26	51.536.00 za 14 oštećenika	51.536,00 za 14 oštećenika	Vlada Republike Hrvatske (Državni proračun)
	OLUJNI VJETAR		500.000,00					
	TUČA	/	/	/	/	/	/	/
2018.	KLIZIŠTE	10	4.692.637,50	3.162.166,57	102.390,40	28.669,31 za 2 oštećenika	13.698,65 Isplata jednom oštećeniku, za drugog izvršen povrat zbog mogućeg preklapanja pomoći iz drugih izvora	Vlada Republike Hrvatske (Državni proračun)

Napomena: Veoma je važno planiranje tekuće proračunske pričuve sa namjenom podmirenja rashoda nastalih i uslijed elementarne nepogode. Tvrtka Apis posjeduje računalni program za obračun nastale štete (elementarne nepogode). U Gradu Lepoglavi se nakon proglašenja elementarne nepogode od strane Županije, prikupljaju podaci o šteti i radi se obrada direktno u programu. Od prijavitelja štete od elementarne nepogode navodi se broj čkbr., k.o., zasijana kultura, vlasnički list ili izvod iz Registra upisnika OPG-a.

Na području Grada Lepoglave postoji ukupno 1.099,65 ha poljoprivrednog tla, isključivo osnovne namjene, što predstavlja 16,66% ukupne površine Grada, koja prema podacima Državnog zavoda za statistiku, Popisa stanovništva 2011. godine iznosi 6.598,79 ha. U vlasništvu države nalazi se 78,6125 ha poljoprivrednog zemljišta, čiji korisnik je Kaznionica u Lepoglavi. Šumske površine zauzimaju ukupno 3.576,25 ha, te ostale poljoprivredne i šumske površine zauzimaju 859,97 ha. Uslijed elementarne nepogode mraza na području Grada Lepoglave tijekom 2016. i 2017. godine došlo je do značajnijih oštećenja na poljoprivrednim zemljištima i to na dugogodišnjim nasadima i poljoprivrednim prinosima te postojanje daljnjih problema s odronima zemljišta nastalih prijašnjih godina uslijed elementarnih nepogoda na cestama i putovima.

Za prijavljenu elementarnu nepogodu-mraz u travnju 2017. godine, Odlukom Vlade Republike Hrvatske o dodjeli sredstava žurne pomoći za ublažavanje posljedica elementarnih nepogoda nastalih u 2017. godini u Republici Hrvatskoj (KLASA: 022-03/17-04/476, URBROJ:50301-25/14-17-2, od 28. prosinca 2017. godine) Gradu Lepoglavi odobrena je pomoć za ublažavanje posljedice elementarne nepogode u iznosu od 51.536,00 kuna, koji je Grad Lepoglava u cijelosti isplatio oštećenicima sukladno prijedlogu rasporeda dodjela sredstava pomoći za ublažavanje posljedica elementarnih nepogoda. Tijekom 2017. godine iz Proračuna Grada Lepoglave izdvojen je iznos od 261.261,38 kuna poradi sanacije štete nastale uslijed odrona zemljišta odnosno za radove na sanaciji klizišta nerazvrstane ceste Smontari I. i II. sa nadzorom radova te izrada projekta sanacije klizišta dijelova nerazvrstanih cesta Ves u Gornjoj Višnjici i Galovići u Žarovnici[1].

Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja prepoznalo je problem klizišta te je u cilju sanacije i sprječavanja štetnih posljedica klizišta provelo početkom 2018. godine poziv za sufinanciranje projekata sanacije klizišta. Odabrani projekti sanacije klizišta u 2018. godini, sa odobrenim iznosom sufinanciranja su[2]:

- Sanacija klizišta na NC1080 u naselju Žarovnica, u iznosu od 140.000,00 kn, te
- Sanacija klizišta na NC 1099 u naselju Gornja Višnjica, u iznosu od 110.000,00 kn.

[1] Izvješće o primjeni agrotehničkih mjera na području Grada Lepoglave u 2017. godini KLASA:351-02/18-01/1, URBROJ:2186/016-01-18-2, od 05. veljače 2018. godine

[2] https://mgipu.gov.hr/o-ministarstvu-15/sufinanciranje/sanacija-klizista/8214

7. Mjere i suradnja s nadležnim tijelima

Nadležna tijela za provedbu mjera s ciljem djelomičnog ublažavanja šteta uslijed prirodnih nepogoda jesu:

- Vlada Republike Hrvatske,
- Povjerenstva za procjenu šteta od elementarnih nepogoda,
- Nadležna ministarstava (za poljoprivredu, ribarstvo i akvakulturu, gospodarstvo, graditeljstvo i prostorno uređenje, zaštitu okoliša i energetiku, more, promet i infrastrukturu ...),
- Varaždinska županija,
- Grad Lepoglava.

Prilikom provedbi mjera s ciljem djelomičnog ublažavanja šteta od prirodnih nepogoda o kojima odlučuju spomenuta nadležna tijela, obavezno se uzima u obzir opseg nastalih šteta i utjecaj prirodnih nepogoda na stradanja stanovništva, ugrozu života i zdravlja ljudi, onemogućavanje nesmetanog funkcioniranja gospodarstva, a posebice ugroženih skupina na područjima zahvaćenom prirodnom nepogodom kao što je socijalni ili zdravstveni status.

7.1. Povjerenstva

Poslove u svezi dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda obavljaju:

- Državno povjerenstvo za procjenu šteta od prirodnih nepogoda,
- Županijsko povjerenstvo za procjenu šteta od prirodnih nepogoda,
- Gradsko povjerenstvo za procjenu šteta od prirodnih nepogoda.

Postupanja i poslove vezane uz dodjelu sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje prirodnih nepogoda povjerenstva provode u suradnji s nadležnim ministarstvima, Vladom Republike Hrvatske i drugim tijelima koja sudjeluju u određenju kriterija i isplate sredstava pomoći za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda.

Obaveze Gradskog povjerenstva:

- utvrđuje i provjerava visinu štete od prirodne nepogode za područje Grada Lepoglave,
- unosi podatke o prvim procjenama šteta u Registar šteta,
- unosi i prosljeđuje putem Registra šteta konačne procjene šteta Županijskom povjerenstvu,
- raspoređuje dodijeljena sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda oštećenicima,
- prati i nadzire namjensko korištenje odobrenih sredstava pomoći za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda sukladno *Zakonu,*
- izrađuje izvješća o utrošku dodijeljenih sredstava žurne pomoći i sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda i dostavlja ih Županijskom povjerenstvu putem Registra šteta,
- surađuje sa Županijskim povjerenstvom u provedbi *Zakona*,

- donosi plan djelovanja u području prirodnih nepogoda iz svoje nadležnosti,
- obavlja druge poslove i aktivnosti iz svojeg djelokruga u suradnji sa Županijskim povjerenstvom.

Temeljem članka 14. stavka 2. točke 8. *Zakona*, Gradsko povjerenstvo za procjenu šteta od elementarnih nepogoda Grada Lepoglave donijelo je Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda za 2019. godinu KLASA:920-11/19-01/2, URBROJ:2186/016-01-19-1 , od 06. ožujka 2019. godine ***(Prilog 8.).***

Gradsko vijeće Grada Lepoglave je na svojoj 4. sjednici održanoj 20. studenoga 2017. godine donijelo Odluku o osnivanju i imenovanju članova povjerenstva za procjenu šteta od elementarnih nepogoda Grada Lepoglave KLASA:920-11/17-01/1, URBROJ:2186/016-03-17-1 („Službeni vjesnik Varaždinske županije" broj 68/17). Gradsko povjerenstvo za procjenu šteta od elementarnih nepogoda ima predsjednika i 4 člana povjerenstva koji su imenovani na vrijeme od 4 godine ***(Popis u Prilogu 2.).*** Stručne i administrativne poslove za Gradsko povjerenstvo obavlja Jedinstveni upravni odjel Grada Lepoglave.

Sukladno članku 44. *Zakona*, Gradsko povjerenstvo za procjenu šteta od elementarnih nepogoda nastavlja sa radom do imenovanja Gradskog povjerenstva za procjenu šteta od prirodnih nepogoda. Rok za imenovanje članova povjerenstva je 6 mjeseci od stupanja na snagu *Zakona*. Članove i broj članova Gradskog povjerenstva imenuje Gradsko vijeće na razdoblje od četiri godine i o njihovu imenovanju obavještava Županijsko povjerenstvo. Članovima povjerenstva mogu se imenovati osobe koje imaju dobar ugled i koje raspolažu potrebnim stručnim znanjima.

Članovi povjerenstva u svojem radu dužni su postupati savjesno i u skladu s odredbama *Zakona*, u suprotnom, oštećenici imaju pravo tražiti nadoknadu štete od Grada Lepoglave za učinjene propuste.

Obaveze Županijskog povjerenstva:

- usklađuje rad gradskih i općinskih povjerenstava,
- provjerava i utvrđuje konačnu procjenu šteta jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave sa svojeg područja,
- podnosi Državnom povjerenstvu prijedlog s obrazloženjem za odobravanje žurne novčane pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode,
- po potrebi izravno na terenu i području zahvaćenom prirodnom nepogodom obavlja izvid štete na imovini u kojem mogu sudjelovati predstavnici nadležnih ministarstava odnosno pravne osobe, ovisno o vrsti i posljedicama prirodne nepogode i nastale štete,
- objedinjuje i prosljeđuje putem Registra šteta Državnom povjerenstvu konačne procjene šteta te konačno izvješće o utrošku sredstava žurne pomoći i sredstava

pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda nastalih u gradovima odnosno općinama na području Županije,
- imenuje stručno povjerenstvo na temelju prijedloga Općinskog odnosno Gradskog povjerenstva,
- donosi plan djelovanja u području prirodnih nepogoda iz svoje nadležnosti,
- obavlja i druge poslove određene odlukom o osnivanju, odnosno poslove koje provodi u suradnji s Državnim povjerenstvom.

Županijska skupština Varaždinske županije dana 06. veljače 2019. godine donijelo je Rješenje o imenovanju Županijskog povjerenstva za procjenu šteta od elementarnih nepogoda KLASA: 119-01/19-01/1, URBROJ: 2186/1-01/1-19-2 („Službeni vjesnik Varaždinske županije" broj 8/19) ***(Popis u Prilogu 3).*** Stručne i administrativne poslove za Županijsko povjerenstvo obavlja Upravni odjel za poljoprivredu i ruralni razvoj Varaždinske županije.

Poslovi Državnog povjerenstva:

Državno povjerenstvo u skladu sa *Zakonom* obavlja poslove evidencije, izrade izvješća, obrade podataka o nastalim štetama i određivanja kriterija za raspodjelu i odobrenje pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda, a posebno:
- usklađuje rad Gradskog/Općinskog/Županijskog povjerenstva te surađuje u pitanjima prijave i/ili procjena šteta od prirodnih nepogoda,
- podnosi prijedlog Vladi Republike Hrvatske za odobravanje pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode,
- daje mišljenje na izvješće s prikazom svih potvrđenih šteta koje zajedno s prijedlogom dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda dostavljaju nadležna ministarstva,
- odlučuje o konačnoj procjeni šteta na temelju izvješća dostavljenih od nadležnih ministarstava glede uzroka, vrste, okolnosti, vrijednosti i njihovih posljedica,
- izrađuje godišnje izvješće o konačnoj procjeni šteta i utrošku sredstava žurne pomoći i sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda i svom radu koje podnosi Hrvatskom saboru,
- u suradnji s nadležnim središnjim tijelima državne uprave i Županijskim povjerenstvima podnosi prijedlog Vladi Republike Hrvatske za odobravanje žurne novčane pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode,
- donosi plan iznosa i namjene sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda,
- po potrebi obavlja izvide nastalih šteta obilaskom terena nakon proglašenja prirodne nepogode, o čemu sastavlja zapisnik i predlaže mjere iz svoje nadležnosti Vladi Republike Hrvatske,
- prati stanje računa redovitih sredstava odobrenih u tijeku godine u svrhu prijedloga dodjele pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode,

- surađuje s nadležnim središnjim tijelima državne uprave, stručnim i znanstvenim institucijama, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave te međunarodnim institucijama,
- pruža stručnu pomoć nadležnim tijelima pri provedbi mjera dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda,
- obavlja i druge poslove određene *Zakonom* i drugim propisima.

- **Stručno povjerenstvo**

Ako Gradsko povjerenstvo Grada Lepoglave nije u mogućnosti, zbog nedostatka specifičnih stručnih znanja, procijeniti štetu od prirodnih nepogoda, može zatražiti od Županijskog povjerenstva imenovanje stručnog povjerenstva na području Grada Lepoglave. U svojem radu stručno povjerenstvo surađuje sa Gradskim povjerenstvom Grada Lepoglave.

Procjenu šteta Županijsko povjerenstvo obavezno je dostaviti Državnom povjerenstvu za procjenu šteta od elementarnih nepogoda i resornim Ministarstvima.

7.2. Agrotehničke mjere

Agrotehničke mjere su mjere kojima su vlasnici i posjednici poljoprivrednog zemljišta dužni poljoprivredno zemljište obrađivati na način na koji ne umanjuju njegovu bonitetnu vrijednost i oni su propisane Pravilnikom o agrotehničkim mjerama („Narodne novine" broj 22/19).

Pod agrotehničkim mjerama smatraju se:

1. **Minimalna razina obrade i održavanja poljoprivrednog zemljišta povoljnim za uzgoj biljaka**

Minimalna razina obrade i održavanja poljoprivrednog zemljišta podrazumijeva provođenje najnužnijih mjera u okviru prikladne tehnologije, a posebno:

a) redovito obrađivanje i održavanje poljoprivrednog zemljišta u skladu s određenom biljnom vrstom i načinom uzgoja, odnosno katastarskom kulturom poljoprivrednog zemljišta,

b) održavanje ili poboljšanje plodnosti tla,

c) održivo gospodarenje trajnim pašnjacima i livadama.

2. **Sprječavanje zakorovljenosti i obrastanja višegodišnjim raslinjem**

Vlasnici i posjednici poljoprivrednog zemljišta dužni su primjenjivati odgovarajuće agrotehničke mjere obrade tla i njege usjeva i nasada u cilju sprječavanja zakorovljenosti i obrastanja višegodišnjim korovom poljoprivrednog zemljišta.

Kod sprječavanja zakorovljenosti i obrastanja višegodišnjim raslinjem i njege usjeva potrebno je dati prednost nekemijskim mjerama zaštite bilja kao što su mehaničke, fizikalne, biotehničke i biološke mjere zaštite, a kod korištenja kemijskih mjera zaštite potrebno je dati prednost herbicidima s povoljnijim ekotoksikološkim svojstvima.

3. Suzbijanje organizama štetnih za bilje

Vlasnici odnosno posjednici poljoprivrednog zemljišta moraju suzbijati organizme štetne za bilje, a kod suzbijanja obvezni su primjenjivati temeljna načela integrirane zaštite bilja sukladno posebnim propisima koji uređuju održivu uporabu pesticida.

4. Gospodarenje biljnim ostacima

U trogodišnjem plodoredu dozvoljeno je samo u jednoj vegetacijskoj godini uklanjanje biljnih ostataka s poljoprivrednih površina osim u slučajevima njihovog daljnjeg korištenja u poljoprivredi u smislu hrane ili stelje za stoku i u slučaju njihove potencijalne opasnosti za širenje organizama štetnih za bilje.

Vlasnici odnosno posjednici poljoprivrednog zemljišta moraju ukloniti sa zemljišta sve biljne ostatke koji bi mogli biti uzrokom širenja organizama štetnih za bilje u određenom agrotehničkom roku u skladu s biljnom kulturom.

Agrotehničke mjere gospodarenja s biljnim ostatcima obuhvaćaju:

a) primjenu odgovarajućih postupaka s biljnim ostatcima nakon žetve na poljoprivrednom zemljištu na kojem se primjenjuje konvencionalna i reducirana obrada tla,

b) primjenu odgovarajućih postupaka s biljnim ostatcima na površinama na kojima se primjenjuje konzervacijska obrada tla,

c) obvezu uklanjanja suhih biljnih ostataka ili njihovo usitnjavanje s ciljem malčiranja površine tla nakon provedenih agrotehničkih mjera u višegodišnjim nasadima,

d) obvezu odstranjivanja biljnih ostataka nakon sječe i čišćenja šuma, putova i međa na šumskom zemljištu, koje graniči s poljoprivrednim zemljištem te se ovaj materijal mora zbrinuti/koristiti na ekološki i ekonomski održiv način, kao što je izrada komposta, malčiranje površine, alternativno gorivo i sl.

Žetveni ostatci ne smiju se spaljivati, a njihovo je spaljivanje dopušteno samo u cilju sprječavanja širenja ili suzbijanja organizama štetnih za bilje uz provođenje mjera zaštite od požara sukladno posebnim propisima.

5. Održavanje organske tvari i humusa u tlu

Organska tvar u tlu održava se provođenjem minimalno trogodišnjeg plodoreda prema pravilima struke ili uzgojem usjeva za zelenu gnojidbu ili dodavanjem poboljšivača tla.

Trogodišnji plodored podrazumijeva izmjenu u vremenu i prostoru: strne žitarice – okopavine – leguminoze ili industrijsko bilje ili trave ili djeteline ili njihove smjese.

Redoslijed usjeva u plodoredu mora biti takav da se održava i poboljšava plodnost tla, povoljna struktura tla, optimalna razina hranjiva u tlu.

Trave, djeteline, djetelinsko-travne smjese sastavni su dio plodoreda i mogu na istoj površini ostati duže od tri godine.

6. Održavanje povoljne strukture tla

Korištenje mehanizacije mora biti primjereno stanju poljoprivrednog zemljišta i njegovim svojstvima.

U uvjetima kada je tlo zasićeno vodom, poplavljeno ili prekriveno snijegom zabranjeno je korištenje poljoprivredne mehanizacije na poljoprivrednom zemljištu, osim prilikom žetve ili berbe usjeva.

7. Zaštita od erozije

Na nagnutim terenima (>15%) obveza je provoditi pravilnu izmjenu usjeva. Međuredni prostori na nagnutim terenima (>15%) pri uzgoju trajnih nasada moraju biti zatravljeni, a redovi postavljeni okomito na nagib terena.

Na nagibima većim od 25% zabranjena je sjetva jarih okopavinskih usjeva rijetkog sklopa.

Na prostorima gdje dominiraju teksturno lakša tla pored konzervacijske obrade u cilju ublažavanja pojave i posljedica erozije vjetrom moraju se podići vjetrozaštitni pojasi.

8. Održavanje plodnosti tla

Plodnost tla se mora održavati primjenom agrotehničkih mjera, uključujući gnojidbu, gdje je primjenjivo, kojom se povećava ili održava povoljan sadržaj makro i mikrohranjiva u tlu, te optimalne fizikalne i mikrobiološke značajke tla.

Temeljem čl. 4. Pravilnika o agrotehničkim mjerama („Narodne novine" broj 22/19) Grad Lepoglava u obavezi je podnijeti Ministarstvu poljoprivrede i Hrvatskoj agenciji za poljoprivredu i hranu-Centar za tlo sa sjedištem u Osijeku, godišnje izvješće o primjeni agrotehničkih mjera do 31. ožujka svake tekuće godine za prethodnu godinu.

7.3. Mjera zaštite od suše - MJERA 4

Pravilnikom o provedbi Mjere M04 „Ulaganja u fizičku imovinu" Podmjere 4.1. „Potpora za ulaganja u poljoprivredna gospodarstva" iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020. („Narodne novine" broj 7/15) navedeno je ulaganje u građenje novih sustava navodnjavanja kojim bi se znatnije smanjile štete od suše.

Obzirom da je suša sve učestalija na području Grada Lepoglave, veoma su bitne agrotehničke mjere kojima se umanjuje utjecaj nedostatka oborina. U posljednjih 10 godina, elementarna nepogoda zbog suše je proglašena 2 puta, s time da se suša pojavljivala i češće, ali sa nedovoljno šteta kako bi se proglasila elementarna nepogoda. Nastavno u Planu prikazane su mjere kojima se sprječava isušivanje tla.

Tijekom obrade tla, cilj je povećanje njegove sposobnosti da akumulira što veću količinu oborina te da je zadrži u tlu i spriječi isparavanje kako bi u zadanom trenutku bila biljkama na raspolaganju. Na zadržavanje vlage u tlu utječu struktura tla, organska tvar u tlu i biljni ostaci na tlu koji pospješuju upijanje oborina, a ujedno štite tlo od erozije i utječu na mikrobiološku aktivnost tla. Dubokim oranjem dolazi do akumuliranja zimske vlage u tlu. Prilikom obrade tla zahtijeva se primjereno korištenje mehanizacije na način da se mehanizacija ne koristi na

poljoprivrednim površinama ako je tlo zasićeno vodom, poplavljeno ili prekriveno snijegom (osim prilikom berbe/žetve uroda). U jesen uzorana zimska brazda pospješuje upijanje zimskih oborina, kiše i snijega. Na proljeće je zimsku brazdu potrebno zatvoriti, primjerice drljanjem, pri čemu se stvara površinski izolacijski sloj tla, koji čuva vlagu u dubljim slojevima. Nakon žetve žitarice, najpoželjnije je odmah obaviti plitko oranje kako bi se zaustavio kapilarni uspon vode, spriječilo isparavanje i sačuvala voda u tlu. Osima same obrade tla, veoma je bitna i gnojidba tla. U periodu suše, način gnojidbe treba prilagoditi vremenskom periodu trajanja sušnih uvjeta. Ako biljke pokazuju teže posljedice suše, uvenuće/žućenje listova, gnojidba im ne može pomoći. Tijekom visokih temperatura i nedostatka vlage, treba izbjegavati gnojidbu dušičnim gnojivima (KAN, UREA), prije svega na travnjacima jer u nedostatku vlage gnojiva ne mogu djelovati kako treba[3].

Gradsko vijeće Grada Lepoglave propisalo je potrebne agrotehničke mjere u slučajevima u kojima bi propuštanje agrotehničkim mjera nanijelo štetu, onemogućilo ili smanjilo poljoprivrednu proizvodnju. Na 9. sjednici održanoj dana 29. prosinca 2009. godine Gradsko vijeće Grada Lepoglave donijelo je Odluku o agrotehničkim mjerama te uređivanju i održavanju poljoprivrednih rudina („Službeni vjesnik Varaždinske županije" broj 56/09), te na 22. sjednici održanoj dana 17. ožujka 2016. godine Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o agrotehničkim mjerama te uređivanju i održavanju poljoprivrednih rudina („Službeni vjesnik Varaždinske županije" broj 10/16).
Županijska skupština Varaždinske županije na sjednici održanoj 30. studenog 2015. godine donijelo je Odluku o potporama poljoprivredi za razdoblje od 2016. do 2020. godine KLASA: 320-01/15-01/18, URBROJ:2186/1-01/1-15-4 („Službeni vjesnik Varaždinske županije" broj 53/15, 69/17 i 2/18).

Varaždinska županija će u razdoblju od 2016. do 2020. godine dodjeljivati potpore za sljedeće aktivnosti u poljoprivredi:

- Mjera 1: Okrupnjavanje i povećanje poljoprivrednog zemljišta,
- Mjera 2: Analiza poljoprivrednog zemljišta,
- Mjera 3: Očuvanje tradicionalnih proizvoda, obrta i usluga
- Mjera 4: Cjeloživotno obrazovanje,
- Mjera 5: Podizanje trajnih nasada,
- Mjera 6: Nabava i postavljanje sustava za navodnjavanje,
- Mjera 7: Nabava i postavljanje sustava za zaštitu od tuče,
- Mjera 8: Nabava novih ili modernizacija postojećih plastenika ili staklenika,
- Mjera 9: Usklađivanje proizvoda i usluga s potrebama tržišta,
- Mjera 10: Ekološka proizvodnja,
- Mjera 11: Potpora za uklanjanje posljedica štete na poljoprivrednom gospodarstvu,
- Mjera 12: Zadružno poduzetništvo,
- Mjera 13: Zaštita biološke i krajobrazne raznolikosti.

[3] Izvor: http://www.savjetodavna.hr/adminmax/File/savjeti/agrotehnika.pdf

Upravni odjel za poljoprivredu i ruralni razvoj Varaždinske županije je objavio Javni poziv za dodjelu potpora male vrijednosti u poljoprivredi Varaždinske županije u 2019. godini KLASA:320-21/19-01/1, URBROJ:2186/1-05-19-1, pri čemu su za predmet ovog Plana najznačajnije ove mjere:

Mjera 5: Podizanje trajnih nasada

- U cilju stvaranja novih nasada, Varaždinska županija subvencionirat će nabavku kvalitetnih voćnih sadnica te sadnica ljekovitog i aromatičnog bilja. Voćne sadnice subvencionirat će se u visini 25% nabavne cijene do maksimalnog iznosa prema Tablici 6.

Tablica 6. Subvencije trajnih nasada

R.B.	VRSTA VOĆNIH SADNICA	MIN. KUPLJENO SADNICA	MAX. SUBVENCIJE PO VOĆNOJ SADNICI (KN)
1.	Jabuka - M9	450	4,00
2.	Jabuka – MM106	180	4,00
3.	Ljeska	80	4,00
4.	Trešnja	150	8,00
5.	Višnja, šljiva	80	8,00
6.	Borovnica	250	10,00
7.	Kruška	330	7,00
8.	Kruška viljamovka	100	9,00
9.	Breskva, nektarina, marelica	180	8,00
10.	Malina	1000	3,00
11.	Kupina, ribizl	650	3,00
12.	Jagode	1500	0,50
13.	Orah cijepljeni	25	25,00
14.	Kesten	25	10,00
15.	Aromatično bilje (lavanda i sl.)	800	1,00
16.	Nove vrste voćnog sadnog materijala (goji bobice, aronija, šipak i drugo)	250 ili prema tehnološkim uputama za 0,25 ha	Max. do 25% od nabavne cijene

Iznos potpore za voćne sadnice po korisniku može iznositi maksimalno 15.000,00 kuna godišnje.

Mjera 6. Nabava i postavljanje sustava za navodnjavanje

- Potpora se odobrava za vodno-istražne radove, kopanje i bušenje bunara, nabavu sustava za navodnjavanje u iznosu od 25% dokumentiranih troškova. Iznos potpore po korisniku može maksimalno iznositi 25.000,00 kuna godišnje.

Mjera 7. Nabava i postavljanje sustava za zaštitu od tuče

- Postavljanje mreža protiv tuče je redovita tehnološka mjera pri podizanju novih višegodišnjih nasada u Županiji. Zaštitne mreže sufinancirati će se u visini do 25% od uloženih sredstava, a max. iznos sredstava potpore po jednom korisniku iznosi najviše 25.000,00 kuna.

Mjera 8. Nabava novih i modernizacija postojećih plastenika ili staklenika

- Sufinanciranje nabave novih plastenika ili staklenika (sa ili bez sustava za navodnjavanje i grijanje), nabava novih sustava za grijanje i navodnjavanje (modernizaciju) postojećih staklenika i plastenika, nabava dvostruke folije za postojeće plastenike. Podizanje novih ili modernizacija postojećih plastenika ili staklenika sufinancirati će se u visini do 25% od uloženih sredstava ili maksimalno 25.000,00 kuna po jednom korisniku godišnje.

7.4. Mjere civilne zaštite

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda označava blisku poveznicu sa sustavom civilne zaštite te djelovanjem operativnih snaga u sustavu civilne zaštite ***(Prilozi 1.).*** Sustav civilne zaštite obuhvaća mjere i aktivnosti (preventivne, planske, organizacijske, operativne, nadzorne i financijske) za sprječavanje nastanka i uklanjanje posljedica velikih nesreća i katastrofa te dr.

Mjere civilne zaštite su jednokratni postupci i zadaće koje provode svi sudionici u sustavu civilne zaštite na svim razinama spašavanja života i zdravlja građana, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša i to: uzbunjivanje i obavješćivanje, evakuacija, zbrinjavanje, sklanjanje, spašavanje, prva pomoć, KBRN zaštita, asanacija (humana, animalna, asanacija terena) zaštita životinja i namirnica životinjskog porijekla te zaštita bilja i namirnica biljnog porijekla.

Zakonom o sustavu civilne zaštite („Narodne novine" broj 82/15, 118/18) kao jedna od mjera je prepoznata asanacija terena koja označava skup organiziranih i koordiniranih tehničkih, zdravstvenih i poljoprivrednih mjera i postupaka radi uklanjanja izvora širenja društveno opasnih bolesti. Plan djelovanja civilne zaštite Grada Lepoglave u postupku je izrade.

7.5. Mjere zaštite od požara

Zakonom o zaštiti od požara („Narodne novine" broj 92/10) uređen je sustav zaštite od požara. U cilju zaštite od požara, Zakonom o zaštiti od požara („Narodne novine" broj 92/10) propisano je poduzimanje organizacijskih, tehničkih i drugih mjera i radnji za:

- otklanjanje opasnosti od nastanka požara,
- rano otkrivanje, obavješćivanje te sprječavanje širenja i učinkovito gašenje požara,
- sigurno spašavanje ljudi i životinja ugroženih požarom,
- sprječavanje i smanjenje štetnih posljedica požara,
- utvrđivanje uzroka nastanka požara te otklanjanje njegovih posljedica.

Zaštitu od požara provode, osim fizičkih i pravnih osoba i pravne osobe te udruge koje obavljaju vatrogasnu djelatnost i djelatnost civilne zaštite, Grad Lepoglava te Varaždinska županija. Svaka fizička i pravna osoba odgovorna je za neprovođenje mjera zaštite od požara, izazivanje požara, kao i za posljedice koje iz toga nastanu. Dokumenti zaštite od požara Grada Lepoglave kojima se uređuju organizacija i mjere zaštite od požara su Plan zaštite od požara i Godišnji provedbeni plan unaprjeđenja zaštite od požara. Godišnji provedbeni plan unaprjeđenja zaštite od požara Grada Lepoglave donosi se na temelju Godišnjeg provedbenog plana unaprjeđenja zaštite od požara Varaždinske županije. Gradsko vijeće Grada Lepoglave dužno je najmanje jednom godišnje razmatrati Izvješće o stanju zaštite od požara na području Grada i stanju provedbe godišnjeg provedbenog plana unaprjeđenja zaštite od požara.

Gradsko vijeće Grada Lepoglave na 12. sjednici održanoj dana 11. srpnja 2014. godine donijelo je Odluku o donošenju Procjene ugroženosti od požara (revizija 2013. godine) i Plana zaštite od požara (revizija 2013. godine) Grada Lepoglave KLASA:214-01/12-01/1, URBROJ:2186/016-03-14-41 („Službeni vjesnik Varaždinske županije" broj 31/14).

U cilju zaštite od požara šuma, poljoprivrednih površina i drugih otvorenih prostora na području Grada Lepoglave, Gradsko vijeće Grada Lepoglave na 14. sjednici održanoj 20. rujna 2002. godine donijelo je Odluku o posebnim mjerama zaštite od požara kod loženja vatre i spaljivanja biljnog otpada na otvorenom prostoru na području Grada Lepoglave KLASA:214-01/02-01/5, URBROJ:2186/016-03-02 („Službeni vjesnik Varaždinske županije" broj 18/02) te na 22. sjednici održanoj 17. ožujka 2016. godine Odluku o izmjenama Odluke o posebnim mjerama zaštite od požara kod loženja vatre i spaljivanja biljnog otpada na otvorenom prostoru na području Grada Lepoglave KLASA:214-02/16-01/1, URBROJ:2186/016-03-16-1 („Službeni vjesnik Varaždinske županije" broj 10/16).

Temeljem Programa aktivnosti u provedbi mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2019. godini, Grad Lepoglava u obavezi je izraditi Plan operativne primjene Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2019. godini na području Grada Lepoglave.

7.6. Mjere obrane od poplava

Operativno upravljanje rizicima od poplava i neposredna provedba mjera obrane od poplava utvrđeno je Državnim planom obrane od poplava („Narodne novine" broj 84/10), kojeg donosi Vlada RH, Glavnim provedbenim planom obrane od poplava (ožujak 2018), kojeg donose Hrvatske vode. Svi tehnički i ostali elementi potrebni za upravljanje redovnom i izvanrednom obranom od poplava utvrđuju se Glavnim provedbenim planom obrane od poplava i provedbenim planovima obrane od poplava branjenih područja. Navedeni planovi su javno dostupni na internetskim stranicama Hrvatskih voda.

Državnim planom obrane od poplava uređuju se: teritorijalne jedinice za obranu od poplava, stupnjevi obrane od poplava, mjere obrane od poplava (uključivo i preventivne mjere), nositelje obrane od poplava, upravljanje obranom od poplava (s obvezama i pravima rukovoditelja obrane od poplava), sadržaj provedbenih planova obrane od poplava sustav za obavješćivanje i upozoravanje i sustav veza, mjere za obranu od leda na vodotocima.

Obveze Državnog hidrometeorološkog zavoda su prikupljanje i dostava podataka, prognoza i upozorenja o hidrometeorološkim pojavama od značenja za obranu od poplava, upute za izradu izvještaja o provedenim mjerama obrane od poplava, kartografski prikaz granica branjenih područja.

Obrana od poplava provodi se na teritorijalnim jedinicama za obranu od poplava - vodnim područjima, sektorima, branjenim područjima i dionicama. Republika Hrvatska je na taj način podijeljena na 2 vodna područja, 6 sektora i 34 branjena područja.
Prema Glavnom provedbenom planu obrane od poplava, Grad Lepoglava spada u Sektor A – Mura i gornja Drava:
Branjeno područje 20, mali sliv Plitvica – Bednja (osim rijeke Drave):

- Dionica obrane A.20.3. – rijeka Bednja, lijeva i desna obala, rijeka Bednja od Stažnjevca do izvora dužine 31,75 km,
- Dionica obrane A.20.4. – Trakošćansko jezero.

7.7. Mjere zaštite od tuče i mraza

- **Mjere zaštite od tuče**

U svrhu sprječavanja posljedica olujnog nevremena i tuče bitno je poštovati dolje navedene savjete:

- Držite u pričuvi jače najlonske folije i cerade, letve i čavle za privremenu sanaciju oštećenih krovnih konstrukcija ili za prekrivanje razbijenih prozorskih stakala,
- Ako ste u zatvorenom dobro zatvorite sve prozore i vrata, spustite rolete ili zatvorite prozorske kapke,
- Ako ste na otvorenom, vodite računa o mogućnosti pada crijepa s krova, grana s drveća i sl.,
- Ne sklanjajte se ispod drveća zbog opasnosti od udara groma, loma grana ili rušenja stabla,
- Vozila sklonite u čvrste objekte, ako isto nije moguće, zaštitite ih dekama ili ceradom protiv tuče.

- **Mjere zaštite od mraza**

Zaštita vinograda od mraza

Vremenske nepogode koje najviše pogađaju vinovu lozu jesu mraz i tuča. Prva i najvažnija mjera zaštite od mraza je odabir povoljnog položaja za vinograd. Druga mjera je izbor kultivara. Osim pravilnog odabira položaja i kultivara, postoje i razne direktne mjere protiv

mraza. Njih je moguće primijeniti samo ako se dobro odabrao i položaj i kultivari, jer nijedna mjera direktne borbe protiv mraza ne može uspjeti ako je mraz prejak ili dugotrajan.

Postoje tri mjere kojima se može djelovati na kontroli temperature:

1. Sustav umjetnog kišenja najdjelotvornija je mjera. Do povišenja temperature dolazi zbog izmjene topline između vode kojom se prska i okolnog zraka. Prskanjem se oko pupova stvara ledeni omotač unutar kojeg ostaje temperatura od 0°C pa se oni ne smrzavaju. Prskanje treba započeti na -0,5 °C, a prestati na 3°C.
2. Sustav velikih ventilatora koji pokreću zrak i premještaju topliji zrak odozgo prema zraku dolje oko nasada. Gornji slojevi zraka u uvjetima kad nastaje mraz mogu biti znatno topliji od zraka koji okružuje nasad. Ventilatori taj topliji zrak tjeraju prema dolje čime se povisuje temperatura zraka u dodiru s nasadom za 1-3 °C.
3. Zagrijavanje zraka u nasadu grijačima, najčešće su to naftni plamenici. Dimljenje može biti znatno smanjeno nepovoljnim učinkom vjetra.

Određenu zaštitu od mraza pruža i mreža zaštite od tuče, pri čemu se mraz skuplja na mreži koja na taj način štiti nasad. Na otpornost trsova prema mrazu može se utjecati i rezidbom. Smatra se da je trs rezan kasnije otporniji na djelovanje mraza od trsa rezanog ranije. Opasnost od mraza može se umanjiti odgađanjem kretanja vegetacije. To se postiže prskanjem vinograda nekoliko dana prije pupanja 25%-tnom otopinom zelene galice uz dodatak 7%-tnog parafinskog ulja. Kretanje vegetacije na taj način se može usporiti 10 do 20 dana.

Zaštita nasada voća i povrća

Mjere koje se koriste za ograničavanje štetnog utjecaja mraza za nasade voća i povrća su orošavanje i zagrijavanje nasada. Nadalje, plastenike ili nasade na otvorenom potrebno je dodatno zaštiti pokrivanjem najlonskom folijom i lutrasil folijama (agrotkanina) kao i drugim materijalima npr. slamom ili sijenom. Preporuča se odmah nakon mraza nasad, kod kojeg nije došlo do potpunog odumiranja biljnih organa odnosno ako izboji, cvjetovi ili mladi plodići nisu potpuno promrzli, a što se očituje posmeđenjem i uvenućem tretirati nekim od biostimulatora, odnosno pripravaka na bazi aminokiselina.

7.8. Primjena jedinstvenih cijena i priroda za razdoblje od 1.travnja 2019. godine do 31. ožujka 2020. godine

Dana 27. ožujka 2019. godine, na sjednici Državnog povjerenstva za procjenu štete od elementarnih nepogoda donesen je *Zaključak o prihvaćanju prosječnih prinosa i cijena poljoprivrednih kultura za razdoblje od 1. travnja 2019. do 31. ožujka 2020. godine.* Navedenim Zaključkom su prihvaćene cijene za procjenu štete od elementarnih nepogoda koje će se koristiti od 01. travnja 2019. godine do 31. ožujka 2020. godine prilikom utvrđivanja šteta u poljoprivredi ***(Prilog 7.).***

7.9. Osiguranje usjeva, životinja i biljaka

Pravilnikom o provedbi mjere 17 Upravljanje rizicima, podmjere 17.1 Osiguranje usjeva, životinja i biljaka iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020. („Narodne novine" broj 29/18) definirano je značenje pojma nepovoljne klimatske prilike u poljoprivredi, koji označavaju nepovoljne vremenske uvjete kao što su mraz, udar groma, oluja, tuča, led, duža vremenska razdoblja visokih temperatura te jaka kiša, koji se mogu izjednačiti s elementarnom nepogodom, kao i njihove posljedice u obliku poplava, suša i/ili požara.

Predmet osiguranja je vrijednost biljne ili stočarske proizvodnje (prinos, urod, grlo, kljun, proizvod uključujući kvalitetu) na određenoj proizvodnoj jedinici koju u proizvodnji predstavlja ARKOD parcela, a u stočarskoj proizvodnji Jedinstveni identifikacijski broj gospodarstva. Ako se dogodi osigurani slučaj osiguravateljsko društvo je dužno isplatiti osigurninu. Osigurninu po polici osiguranja moguće je ostvariti ako je Župan proglasilo nepovoljnu klimatsku priliku, koja se može izjednačiti s elementarnom nepogodom. U slučaju da Župan ne proglasi elementarnu nepogodu, društvo za osiguranje prije isplate osigurnine mora zatražiti potvrdu Državnog hidrometeorološkog zavoda o evidentiranoj nepovoljnoj klimatskoj prilici na području Grada Lepoglave.

Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, objavila je Natječaj za provedbu podmjere 17.1 „Osiguranje usjeva, životinja i biljaka" dana 6. travnja 2018. godine, na mrežnim stranicama Agencije za plaćanja (www.appprr.hr), mrežnim stranicama Ministarstva poljoprivrede (www.mps.hr) i Programa ruralnog razvoja (www.ruralnirazvoj.hr). Prve izmjene Natječaja za provedbu podmjere 17.1. Osiguranje usjeva, životinja i biljaka na snazi su od 5. veljače 2019. godine[4].

Prihvatljivi korisnici su fizičke i pravne osobe upisane u Upisnik poljoprivrednika i koje odgovaraju definiciji aktivnog poljoprivrednika. Korisnik mora biti upisan u Upisnik poljoprivrednika u trenutku podnošenja zahtjeva za isplatu potpore. Isti (jedan) korisnik može podnijeti više zahtjeva za isplatu potpore tijekom jednog natječaja, a zahtjev se može podnijeti za jednu ili više polica osiguranja[5].

[4] Izvor: https://www.apprrr.hr/podmjera-17-1-osiguranje-usjeva-zivotinja-i-biljaka/

[5] Izvor: http://www.redea.hr/osiguranje-usjeva-zivotinja-i-biljaka-2/

8. Zaključak

Svrha ovog Plana je prikaz specifičnosti prirodnih nepogoda na području Grada Lepoglave prijašnjih šteta te posljedica istih kako bi se stanovništvo uputilo na primjene mjera sprječavanja nepogoda ili ublažavanju njihovih posljedica u slučaju kada su one nepredvidive te se stanovništvo ne može pravovremeno pripremiti.

Analizom učestalosti pojave prirodnih nepogoda i njihovih šteta, dolazi se do zaključka o korištenju mjera za ublažavanje i otklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda na području Grada Lepoglave. Ovim Planom uočeno je da fokus provođenja mjera treba biti na suši, mrazu i klizištima, obzirom na njihovu učestalost. U budućnosti se očekuje nastanak novih šteta na poljoprivrednim zemljištima, objektima kritične infrastrukture pri čemu nije moguće procijeniti razmjere nastanka istih. Ovog trenutka moguće je utvrditi kako je postotak osiguranja imovine, posebice u poljoprivredi, iznimno malen. Potrebno je u većoj mjeri osiguravati imovinu, što bi u konačnici imalo pozitivne učinke na gospodarstvo jer pomoć iz državnog proračuna nije dostatna za pokriće nastalih šteta, a posebice za stabiliziranje poslovanja oštećenika koji se bavi određenom gospodarskom djelatnošću. Nadalje, kao i do sada provoditi će se preventivne mjere koje su Grad Lepoglava i njegovi stanovnici u mogućnosti provoditi.

Postojeći uspostavljeni sustav omogućuje dodjelu državne potpore za osiguranje šteta u poljoprivredi kao i Program ruralnog razvoja koji kroz mjere osigurava sredstva za nadoknadu izgubljenog proizvodnog potencijala u poljoprivredi i pokriće troškova premije osiguranja usjeva, životinja i biljaka uzrokovanih različitim čimbenicima, a što uključuje i prirodne nepogode koje određuje ovaj Plan.

Uz navedeno, posebnu pozornost treba obratiti na unaprjeđenje sustava civilne zaštite Grada Lepoglave i ulaganje u snage civilne zaštite, osiguravajući im financijsku pomoć pri nabavci opreme i drugih sredstava za zaštitu i sprječavanje stradanja stanovništva, imovine i gospodarskih funkcija.

Analizirajući nositelje mjera može se zaključiti da Grad Lepoglava ima snage kojima će se provesti mjere za ublažavanje i otklanjanje posljedica prirodne nepogode.

KLASA:920-11/19-01/2
URBROJ:2186/016-03-19-2
Lepoglava, 15. srpnja 2019.

Predsjednik Gradskog vijeća
Robert Đukarić